

REELEKCIJA

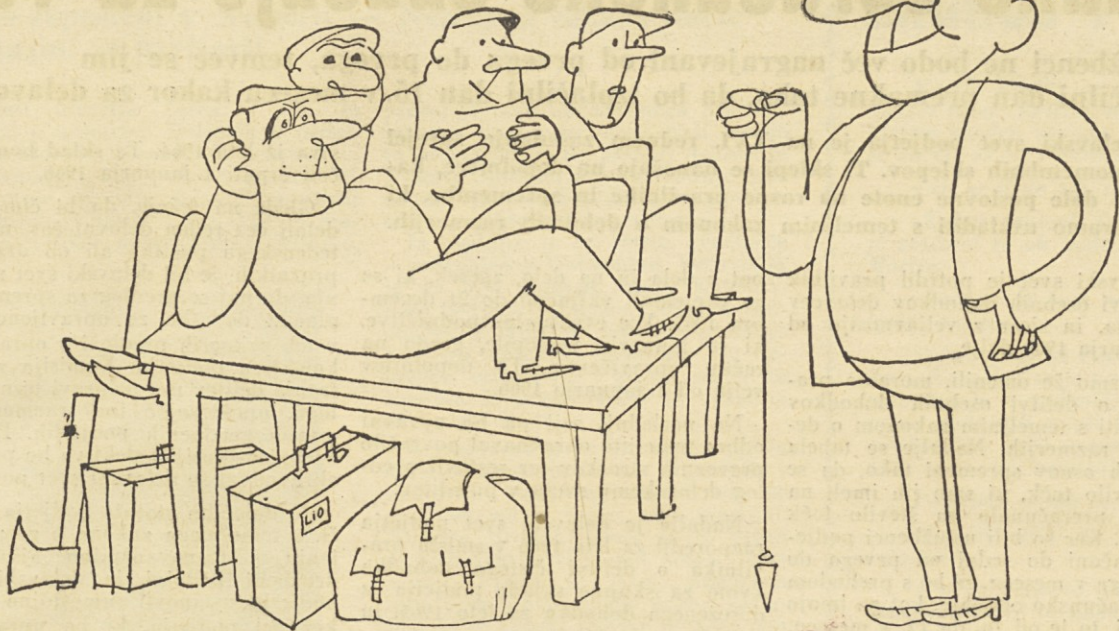
Po temeljnem zakonu o volitvah morajo letos vse delovne organizacije, v katerih je sedanjí direktor že osem let nepretrgoma na tem položaju, to delovno mesto znova razpisati in odločiti, naj sedanjí direktor še ostane, ali pa si bodo izbrali drugega, ki bolj ustreza za to mesto. Rok za reelekcijo, kot temu bolj učeno pravimo, je 26. april, po zakonu o volitvah pa je treba to delovno mesto razpisati najmanj tri mesece pred tem rokom, se pravi najkasneje 26. januarja. Ta zakon tudi določa, da traja direktorjeva mandatna doba štiri leta in da se po tem času direktorjevo mesto znova razpiše. Tako po ustavi kot po že imenovanem zakonu o volitvah pa je lahko direktor znova imenovan na isti položaj.

Ze iz tega, kar smo doslej povedali, je videti, da je dobil direktor podjetja v našem družbenem sistemu čisto drugačno vlogo. Odpira pa se vprašanje, zakaj je v ustavi določeno načelo reelekcije direktorjevo, zakaj je tudi zanj določena mandatna doba. Eden izmed poglavitnih razlogov za tako ureditev je v dejstvu, da je direktorski položaj pač najbolj izpostavljen in da so njegova pooblastila in njegov vodilni položaj pač take narave, da je nevarnost birokratizacije dokaj realna. Direktor vodi poslovanje delovne organizacije in je kot najvišji vodja strokovnih služb v podjetju največkrat tudi predlagatelj ukrepov, ki naj jih sprejme delavski svet. Razen tega pa so zelo obširna področja vodstva podjetja prepuščena njemu v odločanje. Res je po ustavi za svoje delo odgovoren organom delavskega samoupravljanja delovne skupnosti, za izvajanje zakonov in z zakonom določenih obveznosti pa je odgovoren tudi družbeni skupnosti. Toda praksa nas uči, da se delavsko samoupravljanje marsikje ni uveljavilo pa so bili sklepi samoupravnih organov zgolj formalnost. Od tod do prevzema še druge oblasti v podjetju seveda ni daleč in tako se je direktor, ne da bi se tega sam zavedal, marsikje spremenil v birokrata, brez katerega se ni moglo prav nič zgoditi v podjetju.

Ne da bi zdaj kovali reelekcijo kot čudežno zdravilo proti vsakršnim birokratskim popačenjem v delovnih organizacijah, je vendarle res, da je z reelekcijo dana možnost, da na najmanj boleč način napravijo konec samoladi v podjetju in da si izberejo drugega, ki bo imel več posluha za razvijanje delavskega samoupravljanja.

Seveda pa je to le ena plat kolajne. Analize govore, da je med direktorji skoraj polovica takih, katerih strokovna izobrazba ne ustreza za opravljanje take družbene dolžnosti. S popolnim razpisom je omogočeno, da si delavski svet izbere takega, ki bo imel tako strokovno izobrazbo kot tudi politične kvalifikacije in take sposobnosti gospodarskega vodenja, da bo kos čedalje večjim nalogam, ki se zlasti zdaj ob gospodarski reformi postavlajo pred podjetja. Komentatorji reelekcije opozarjajo še na eno stvar, na tako imenovano industrijsko slepoto.

Vse to so torej razlogi, ki so govorili za to, da smo v ustavi zapisali načelo reelekcije kot tisto načelo, prek katerega naj bi zagotovili našo čim hitrejšo gospodarsko in družbeno rast.

— Beštrga, zidarji gor, tesarji dol, v št-ofii Loki smo pa le bili ...

LETO VIII. ST. 94

Ljubljana, februar 1966

gradisov vestnik

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

V čem je bistvo stvari?

Naši delavci dosegajo v Nemčiji evropske normative — Zakaj jih ne moremo doma? — Nekaj torej v naši organizaciji ne velja — Zato torej reorganizacija v Gradisu — Smisel specializiranih enot je samo v višji produktivnosti

Razprava okoli naše reorganizacije je v zadnjem času zajela v kolektivu dokaj velik obseg. Če pa sledim raznim mnenjem in o njih razmišljam, se mi zdi, da le ni povsem jasno, v čem je bistvo stvari, niti tistim, ki so »za«, niti tistim, ki so »proti«. Zato mislim, da je potrebno, preden nadaljujemo z diskusijo v »Gradisovem vestniku«, razčistiti nekaj najbolj osnovnih stvari, ki jih je pri vsej zadevi treba upoštevati.

Naš kolega ing. Vasle je v oktobri ga izdaja Zveza gradbenih inženirjev in tehnikov za Slovenijo vski številki »Gradbenega vestnika«, svojem članku navedel podatke OZN o porabi časa za zgraditev kvadratnega metra stanovanjske površine po posameznih državah. Naj navedem samo del te tabele. Za stanovanjsko

zgradbo, grajeno po tradicionalnem načinu in brez temeljev in zidov s kletno ploščo, je samo za konstrukcijo objekta (brez končnih del) bilo porabljeno:

na Nizozemskem . . .	5.3 ur/m ²
na Švedskem . . .	4.7—5.0 ur/m ²
v Angliji	9.3 ur/m ²

na Finskem	6.8—9.8 ur/m ²
v Italiji	7.0 ur/m ²
v ZSSR	6.1—9.0 ur/m ²
v ČSSR	6.0—9.6 ur/m ²
na Poljskem	4.3—8.9 ur/m ²
poprečno	6.2—8.0 ur/m ²
v Jugoslaviji pa . . .	15—16 ur/m ²

Torej pri nas več kot še enkrat toliko.

V našem podjetju že dalj časa zasledujemo te podatke. Za gradbena dela bi po proračunu smeli uporabiti (skupaj s temelji) v Kopru na Salari 17.44 ur/m², nato pa te številke rastejo do 24.91 na blokih B2 in B5 v Šiški. Dejanska poraba časa pa je le redko pod temi številkami. Vidimo torej, da imamo v gradbeništvu ve-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ofvovitev bo 1. maja

Na farmi bekonov v Turnišču pri Ptuju so objekti v glavnem končani

Na veliki farmi bekonov v Turnišču pri Ptuju, ki bo letno vzredila do 50.000 okusnih mesnatih prašičev-bekonov, so glavne naloge že opravljene. Vsi glavni objekti so že dograjeni, pod streho. Zdaj preostane 150 delavcem, ki so tu zaposleni, samo še delo pod strehami: znotraj objektov bodo zdaj zidali korita in predelne stene, na vrsti so še slikarska in druga obrtniška ter instalaterska dela. Torej, kot pravimo, le še zadnja politura.

Kaj pa zunaj, na površinah okrog farme? Tudi tu je v glavnem vse delo že končano, kanalizacija je že davno v zemlji, ceste so že asfaltirane. Samo še okrog pitališč je treba površino fino splanirati, tu je zima graditelje nekoliko prehitela.

Kako bodo delavci na farmi preživeli zimske mesece — februar, marec, april? Tovariš Vinko Vajt, ki je delovodja na gradbišču, nam je povedal, da je 31 ljudi pripravljenih za odhod v Nemčijo. Imajo že vse dokumente, čakajo le še na poziv iz Ljubljane. Torej, če bo odšlo v Nemčijo teh 31 delavcev, jih bo na farmi ostalo le še kakih 130. To pa bo ravno dovolj za dovršitev vseh notranjih del na farmi.

Graditelji farme so se dogovorili z investitorjem, da bi bila slavnostna otvoritev farme, ki delno »obratuje« že nekaj mesecev, letos za 1. maj oziroma ob prvomajskih praznikih. Vsekakor je ta čas primernejši kot sedanjí mrzli dnevi.

V Turnišču so še poudarili, da bo farma bekonov zelo rentabilna. Znano je, da smo ta objekt prevzeli za razmeroma nizko ceno in je bil zato marsikdo že v dvomih, kakšni bodo končni rezultati. Toda graditelji so med gradnjo precej dvignili produktivnost, zlasti z uvedbo dnevnih akordov. Delavci so se specializirali, tako da so eni delali samo pri zidanju korit, drugi na stavbah, tretji na ometih in podobno. Tudi investitor je že ugotovil, da bodo tako stroški gradnje kot tudi anuitete na kilogram žive teže razmeroma nizke.

Tovariš Mlakar še na mnoga leta!

Nedavno je praznoval 50-letnico svojega življenja član našega kolektiva tovariš Ivan Mlakar, mojster brusilnice v poslovní enoti kovinski obrati Ljubljana.

Tovariš Ivan Mlakar se je rodil v Domžalah in je pred vojno delal pri raznih privatnih podjetjih. Leta 1949 je nastopil službo pri podjetju Avtoobnova v Ljubljani, od 2. XI. 1951 dalje pa je zaposlen pri našem podjetju.

Ob prihodu v podjetje je delal kot mehanik v brusilnici, leta 1958 pa je prevzel dolžnosti mojstra brusilnice, katerim je posvečal svoje znanje in osebno odgovornost.

Zal, da je tovariš Mlakar že skoraj eno leto bolan in da ob jubileju ni med nami. Vendar se je poslovna enota za njegovo delo skromno odločila ob obisku pri njem doma.

Zelimo tovarišu Mlakarju še veliko let in predvsem, da bi se zdrav vrnil čimprej v kolektiv.

Jože Repše

Delitev dohodka mora biti taka, da stimulira celoten kolektiv

Z letne konference osnovne organizacije ZK v Mariboru

Letne konference zveze komunistov »Gradis« v Mariboru se je udeležilo 33 članov. Kompleksno poročilo o gospodarjenju in politični dejavnosti v preteklem obdobju je podal Martin Zajšek, nakar se je razvila živahna razprava. Ob koncu so izvolili nov sekretariat v sestavi: Anton Gruden, Lojze Lisjak, Lado Janžekovič, Avgust Fekonja in Miro Žorž. Za novega sekretarja OO ZK je bil izvoljen Anton Gruden. Konference sta se udeležila tudi član občinskega komiteja Zveze komunistov Maks Redjko in pomočnik glavnega direktorja ing. Jože Uršič.

Če je kaj novega in spodbudnega z letne konference Zveze komunistov v Mariboru, potem je to gotovo neomajna volja kolektiva, da čimprej prebrodi težave, ki so nastale ob uveljavljanju gospodarske reforme. Celoten kolektiv, predvsem pa komunisti, se v celoti zavedajo, da po starem ni bilo več mogoče dalje ter da je bilo potrebno v osnovi spremeniti celoten gospodarski sistem. Prav to pa je bila osnovna tema pravne na konferenci.

Ze v uvodu so komunisti pokazali na tri pereča vprašanja, ki stojijo pred kolektivom:

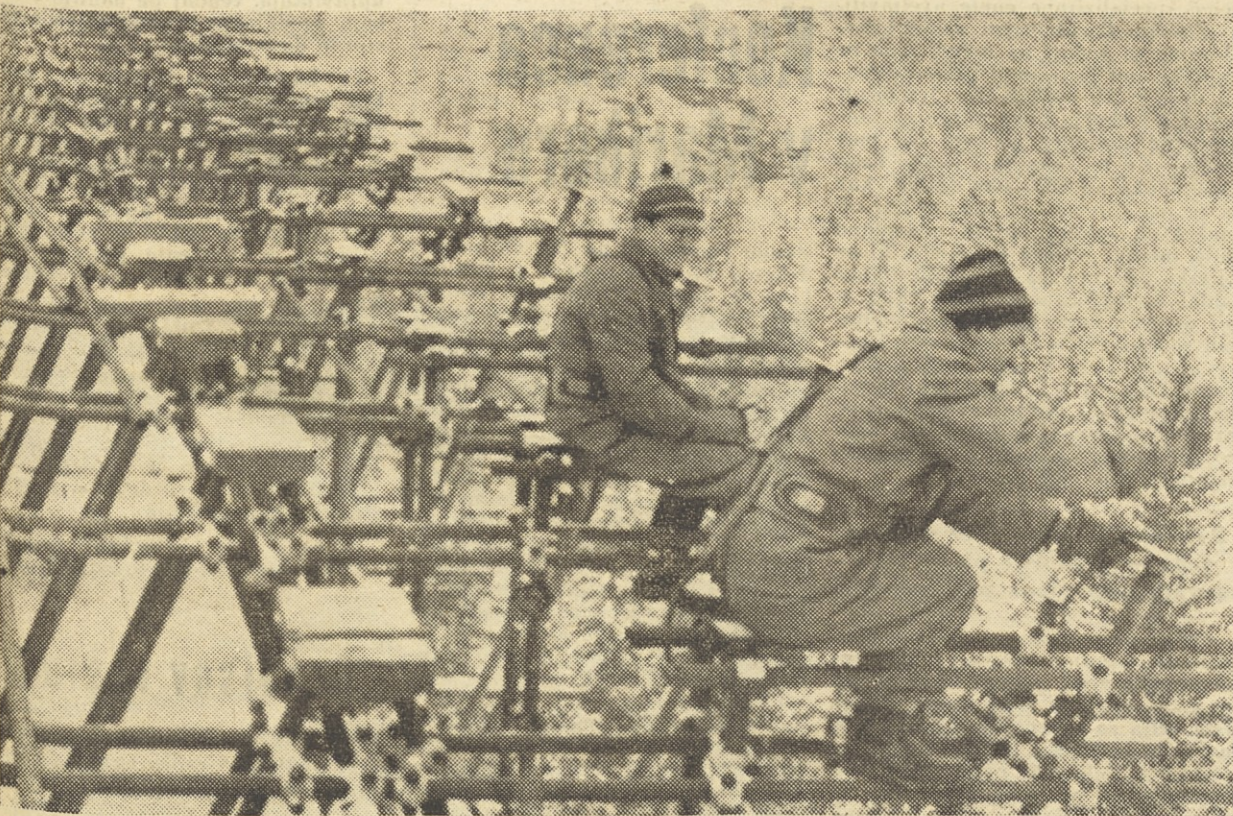
— kako v novih pogojih gospodarske reforme zagotoviti vsem članom kolektiva delo in zaslužek...

— kako dvigniti produktivnost dela in

— kako uskladiti notranje odnose glede delitve dohodka in spodbudnega nagrajevanja.

Angažiranost mariborske enote je v primeru z lanskim letom padla za 20%, kar nam dokazuje tudi podatek o zaposlovanju delavcev. V lanskem letu je enota zaposlovala poprečno 1250 delavcev, v letošnjem pa se je

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tesarji na montaži velikega mostu čez Peračico. Most je dolg 400 m, najvišji steber pa je visok 71 m

Enako obračunsko obdobje za vse

Uslužbenci ne bodo več nagrajevani od prvega do prvega, temveč se jim izplačilni dan premakne tako, da bo izplačilni dan 15. v mesecu kakor za delavce

Delavski svet podjetja je na XVI. rednem zasedanju sprejel vrsto pomembnih sklepov. Ti sklepi se nanašajo na dopolnitve, katere so dale poslovne enote na razne pravilnike in spremembe, ki jih moramo uskladiti s temeljnim zakonom o delovnih razmerjih.

Delavski svet je potrdil pravilnik o delitvi osebnih dohodkov delavcev podjetja, in sicer z veljavnostjo od 1. januarja 1966 dalje.

Kot smo že omenili, moramo pravilnik o delitvi osebnih dohodkov uskladiti s temeljnim zakonom o delovnih razmerjih. Nadalje se tabela startnih osnov spremeni tako, da se bo število točk, ki smo jih imeli na mesec, preračunalo na število točk na uro. Ker so bili uslužbenci podjetja plačani do sedaj od prvega do zadnjega v mesecu, se bo s prehodom na obračunsko obdobje, kot ga imajo delavci, to je od 16. do 15. v mesecu, poračunala akontacija za 15 dni v petih enakih obrokih. Ta akontacija se bo začela poračunavati z januarjem 1966. Tako bo v celotnem podjetju enako obračunsko obdobje, in sicer od 16. do 15. v mesecu.

Nadalje je delavski svet podjetja obravnaval pravilnik o potnih stroških delavcev podjetja. Ker so se v letošnjem letu občutno dvignile cene prevoznih uslug na vlakih in avtobusih, je že upravni odbor razpravljati o tem, kako rešiti problem tako, da ne bo hudo prizadet delavec, pa da tudi podjetje ne bi utrpelo prevelikih stroškov. Začasno je delavski svet rešil problem tako, da za mesec januar prejmejo vsi delavci, ki so upravičeni do povračila stroškov za

pot z dela in na delo, znesek, ki so ga prejeli vključno do 21. decembra 1965. Vse eventualne podražitve, ki so januarja nastopile, gredo na račun upravičence. Ta dopolnitev velja od 1. januarja 1966.

Na naslednji seji pa bo upravni odbor temeljito obravnaval povračilo prevoznih stroškov ter sestavljal predlog delavskemu svetu v potrditev.

Nadalje je delavski svet podjetja razporedil za leto 1966 v smislu pravilnika o delitvi čistega dohodka kvote za skupne sklade podjetja iz doseženega dohodka za leto 1965, in sicer:

— za rezervni sklad osebnih dohodkov je namenil 400 milijonov dinarjev

— za obratna sredstva podjetja 200 milijonov dinarjev

— za obvezne rezerve podjetja, občine in republike je namenil 65 milijonov dinarjev

— za posojilo energetiki in Skopje 100 milijonov dinarjev

— za skupne potrebe podjetja (to so počitniški domovi, šport in sindikat) 85 milijonov dinarjev

Za skupne sklade je torej namenil 850 milijonov dinarjev. Sredstva iz rezervnega sklada osebnih dohodkov bomo uporabljali prav tako kot sred-

stva iz leta 1964. Ta sklad bomo začeli črpati 1. januarja 1966.

Glede na težnje, da bi čim manj delali čez reden delovni čas, na dan tedenskega počitka ali ob državnih praznikih, je bil delavski svet mišljenja, da naj se predlog za spremembo plačila dodatka za opravljeno delo v teh primerih predloži v obravnavo kolektivu podjetja. Komisija za notranjo delitev naj pripravi teze predloga, upoštevajoč tudi razmere pri ostalih gradbenih podjetjih. Po podrobni diskusiji kolektiva bo predlog obravnaval še delavski svet podjetja.

Po določitvi statuta podjetja in po čl. 8 temeljnega zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini je delavski svet podjetja ustanovil samostojno enoto kot del podjetja, ki bo upravljala stanovanjske zgradbe, ki so last podjetja. Navedena enota bo poslovala v smislu temeljnega zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami, sklepala bo stanovanjske pogodbe z najemniki stanovanj, opravljala bo tekoče vzdrževanje hiš in stanovanj. Navedena enota pa nima samostojne pravice in tudi ne more sama kupovati ali graditi stanovanj ali poslovnih prostorov. Na čelu te na novo ustanovljene enote je upravnik, ki ga imenuje upravni odbor podjetja. Naše podjetje ima že čez 360 družinskih stanovanj in garsonjer, ki jih je kupilo ali pa zgradilo za svoje delavce. Prav zaradi tako visokega števila je ustanovitev take enote utemeljena.

Vilko Dolencu v slovo!

Kruta smrt je nenadoma iztrgala iz naše sredine Vilka Dolenca, tesarja iz Skofje Loke.

Pokojni Dolenc je bil star gradisovec. Zaradi dobrega in požrtvovalnega dela je bil kmalu postavljen za vodjo skupine. Posebno se je izkazal pri raznih montažnih gradnjah.

Bil je tudi vodja gasilske desetine obrata v Skofji Loki.

Vilko, tvoji delovni tovariši te bomo pogrešali!

Vinko Florjančič

Kaj pričakuje delavec od delovodje?

1. Da organizira delo ter da ga ne priganja k delu.

2. Da v celoti pozna sposobnost vsakega delavca, ter da ga pravično in objektivno ocenjuje.

3. Da stalno kontrolira delo, poučuje posameznika ter skrbi za pravilno delo.

4. Da vzdržuje disciplino ter pohvali delavca, če je to zaslužil.

5. Da zahteva varnost pri delu ter daje ustrezna navodila za zaščito pri delu.

6. Da je pripravljen pošteno razpravljati in upoštevati individualne pritožbe.

7. Da zahteva kvaliteto dela ob stalnem varovanju orodja in materiala.

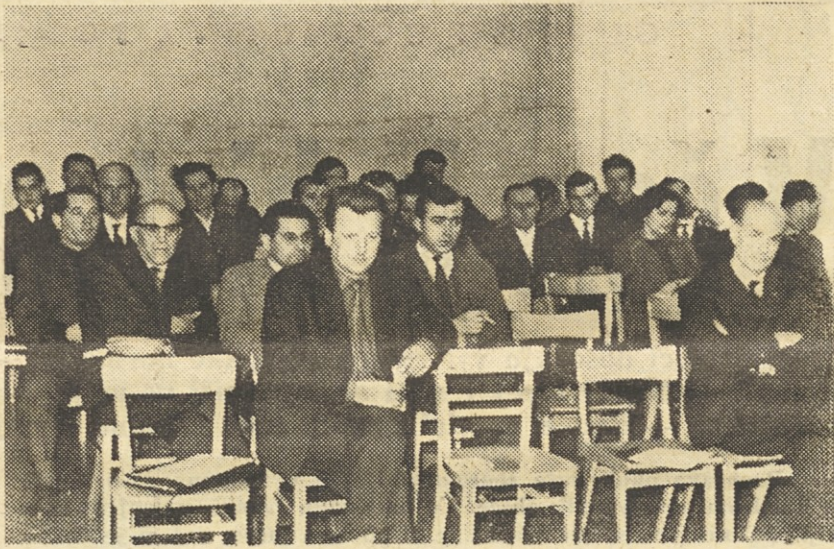
8. Da je poleg dobrega delovodje še dober delavec.

9. Da je priljubljen in spoštovan v kolektivu.

10. Da temeljito pozna svoje delo.

S konference ZK v Mariboru. V delovno predsedstvo so bili izvoljeni: Miro Žorž, Slava Obrlajt, Tinka Medved in Martin Zajšek.

Nadaljevanje s prve strani — Nadaljevanje s prve strani — Nadaljevanje s prve strani — Nadaljevanje s prve strani — Nadaljevanje

V čem je bistvo

likanske notranje rezerve, ki čakajo, da jih aktiviramo. Naši delavci v Nemčiji brez kakršnih koli posebnih težav izpolnjujejo tamkajšnje norme, ki so podlaga navedeni uporabi delovnega časa za kvadratni meter stanovanjske površine. Približati se evropskim normativom bi pomenilo najmanj podvojiti osebne dohodke. Izkušnje v Nemčiji kažejo, da bi delavci to zmogli. Mora biti torej nekaj narobe v naši organizaciji, in to v organizaciji podjetja in organizaciji dela na objektu.

Vsaka organizacija, ki bo to popravila, je dobra

Vidimo, da z dosedanjimi ukrepi glede tega nismo uspeli. Zato pač mislimo, da sedanjí položaj ni v redu in zato iščemo nova pota. Če pa se kdo krčevito upira vsem naporom v tem smislu, v bistvu zavira napredek. Če nekdo misli — in teh ni malo — čes »nič se ne da storiti« ali »samo zunanji pogoji so krivi« ali »mi boljše delati ne moremo«, ta zanika obstoj notranjih rezerv, jih ne išče in je prav zato cokla razvoju podjetja. Na drugi strani pa seveda ne moremo kar tako trditi, čes »stvari je treba centralizirati« ali »specializirati enote ustanovimo, pa bo vse dobro« ali »priprava dela bo uredila vse«. Tako poenostavljanje stvari je prav tako škodljivo ali pa še bolj. Kajti tako površno postavljena organizacija bi prav tako ne funkcionirala, razen tega pa še vse take poskuse diskreditirala in dala prav tistim, ki mislijo, da je najboljšo po starem.

V svetu je v zadnjih desetletjih produktivnost zato tako narasla, ker je do skrajnosti izvedena delitev dela, ker ne dela vsak vse, ampak se specializira samo za nekaj in dela tisto.

Organizacija dela pa nato vse skupaj lepo poveže v celoto. Taka delitev dela ne velja samo za delavca na stavbi, temveč velja tudi za pisarno. Čim večja je delovna organizacija, tem bolj mora biti izvedena delitev dela. Če to ni tako, velika delovna organizacija ni smiselna. Ne moremo si zamisliti npr. velike tovarne s tisoč krojači, ki bi delali obleke po meri, kot kak obrtnik. Ta tovarna bi prav gotovo poslovala slabše in manj naredila kot tisoč posameznih krojačev — obrtnikov.

Ker mislimo, da organizacija dela prek specializiranih enot uresničuje načelo delitve dela, smo za specializirane enote.

Razdrobljenost del — dejstvo, ki ga je treba upoštevati

Recimo, da bi našo lansko realizacijo ca. 16 milijard napravili samo na objektih s poprečno po 36 milijonov dinarjev. To bi pomenilo 500 gradenj. Ni je organizacije, ki bi mogla iz enega mesta imeti pregled čez vse te gradnje in jih ustrezno zalagati z vsem, kar potrebujejo. Če bi pa vrednost naše proizvodnje realizirali na objektih po eno milijardo, bi tak pregled in centralizirano vodstvo bilo nedvomno možno in prav gotovo bolj uspešno. Hočem reči, da se mora organizacija prilagoditi stanju na tržišču oziroma je treba iskati taka dela, ki so dani organizaciji primerna. Danes je situacija taka, da se moramo čimbolj približati temu. Za jutri pa moramo iskati predvsem taka dela, ki so našemu obsegu primerna. Če bomo izvajali samo »velika« dela, bo nova organizacija prišla sama po sebi.

Specializirane enote imajo smisel samo, če bo delo boljše

V uvodu smo videli, da gradbeništvu velikanske rezerve v izrabi

fonda delovnega časa. Teh dosedaj nismo uspeli aktivirati. Če bodo specializirane enote delale po isti tehnologiji, na isti način in po istih cenah, kot to delajo sedaj gradbišča, potem vse skupaj nima nobenega smisla. Delo s specializiranimi enotami bo zahtevalo mnogo več koordinacije, mnogo več planiranja in več dela v pisarni, pa še ne bo vse šlo kot bi želeli. Zakaj torej vse to, če od tega ne bi ničesar imeli? Če hočemo specializirane enote uveljaviti, ni dovolj, da jih samo ustanovimo. Moramo se podati na dolgotrajno in naporno pot povečanja produktivnosti dela v teh enotah. Na Jesenicah dela LIO Skofja Loka opaža za litobetonске stolpnice po ceni ca. 1600 din/m². Če bi zmanjšali lastno ceno tega opaža na 800—1000 din/m², kar bi se pri spremenjeni tehnologiji ob možnostih takega obrata nedvomno dalo, mislim, ni šefa gradbišča, ki ne bi tako delo npr. za ceno 1200 din/m² oddal Skofjeločanom. Samo tako in nič drugače bomo postopoma uveljavili specializirane enote in vnesli nove metode dela v našo proizvodnjo. Samo tako, da se uvedejo take specializirane enote, kot to zahtevajo dela, ki jih izvršujemo, in samo tam, kjer so dani pogoji za nagel dvig produktivnosti dela v teh enotah.

Železnica ne more brez voznega reda — gradbišče pa ne brez operativnega plana priprave dela

Če se strojevodja ne drži voznega reda in zamuja, povzroči s tem zamude cele vrste vlakov. Skratka, on se mora voznega reda strogo držati. Isto velja za operativni plan in tehnologijo postopka, kot jo predpisuje priprava dela za neko gradbišče. Bistvo stvari pa se mi zdi v tem, da nismo vajeni držati se plana, da vsak hip naredimo nekaj drugače, po svoje. Celotno mislimo, da boljše. Včasih je to tudi res. Toda s tem porušimo vse

skupaj. Bistvo stvari je v tem, da se moramo navaditi delati organizirano. Vsi skupaj se moramo navaditi svoje delo izvrševati točno po planu, v roku in kvalitetno in to zahtevati tudi od drugih. To se mi zdi najvažnejše od vsega.

dipl. ing. gradb. Jože Uršič

Konferenca v Mariboru

število zmanjšalo na 780 vključno z delavci, ki so zaposleni v Nemčiji. Lani so dosegli 3.700.000.000 realizacije, v letošnjem letu predvidevajo, da bodo napravili za 26 milijonov novih dinarjev.

Ostra in žal dostikrat tudi nelojalna konkurenca je prisilila kolektiv, da se je moral odreči marsikateri ugodnosti in v skrajni sili pristati celo na zmanjšanje osebnih dohodkov, kar je povzročilo dodatne probleme. Morali bomo zelo dobro gospodariti, je dejal eden izmed diskutantov, da bomo lahko te, za nas tako hude probleme prebrodili. Volje in poguma nam ne manjka. Zmanjšati bomo morali prav vse stroške, iskati najcenejše vire materiala in uvesti dobro pripravo dela.

Obravnavali so tudi, kako in s kakšnimi prijemi bodo dvignili storilnost dela in v kakšnem obsegu oblikovali sistem delitve oziroma nagrajevanja po delu. Sedanje oblike niso zadovoljive, saj omogočajo le poprečno 7% presežka. Delavcem moramo zagotoviti realnejše in spodbudnejše oblike nagrajevanja. Me-

nim je dejal tovarš Zorž, da je prav sedaj v zimskem obdobju čas, da proučimo kar najboljši način obračunavanja, in to takšen, ki bo delavca nagradil za dejansko opravljeno delo. To pa bo zopet poročilo, da bodo poiskali sleherne notranje rezerve in še izboljšali organizacijo proizvodnje. Zato so dejali, komunisti morajo težišče svoje akcije za urejanje vseh problemov prenesti v obračunske enote in v organe samoupravljanja, vendar pa morajo v tem boju prednjačiti s svojo prizadevnostjo in doslednostjo.

Ce izhajamo iz načela, da mora biti komunist na svojem mestu ter v svojem okolju vzor vsem ostalim članom kolektiva, potem je nujno, da sleherni član Zveze komunistov o tem razmisli ter to v bodoče tudi pokaže. Šele takrat bo njegovo delovanje uspešno in lahko v polni meri prispeva k izvajanju gospodarskih, strokovnih in družbeno-političnih nalog.

Smelo lahko trdimo, da se je kolo napredka, volje in zavesti v Mariboru že zavrtelo in prepričani smo, da bo to rodilo bogate sadove, ki se bodo kot končni rezultat pokazali v dvigu produktivnosti in storilnosti dela, rentabilnosti in ekonomičnosti poslovanja v okviru delovne skupnosti celotnega podjetja.

Lojze Cepuš

„Gradisov vestnik“

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani — Izhaja mesečno

Domovina, ti si kakor zdravje

To in ono o naših delavcih, ki so zaposleni v Nemčiji — Nestrpno čakajo novic iz domovine — Gradis se je v tujini že uveljavil

Ob novoletnih praznikih je velika večina naših delavcev, ki so zaposleni v Zahodni Nemčiji, prišla domov k svojim sorodnikom, v družinski krog. Zelo redki so za novoletne praznike ostali v tujini. To priložnost smo seveda izkoristili in po-

prašali tovariša Zorca o tem in onem, o njihovem življenju v tujini, o problemih, uspehih in težavah... Najprej nekaj o naših gradbiščih. Trenutno so naši delavci zaposleni na štirih objektih. V Frankfurtu gradimo veliko univerzitetno kliniko.

precej je tako imenovanega pranege betona. Sprva so imeli naši ljudje tu precej težav, po zaslugi delovodje Alberta Spindlerja pa so zadnje čase dosegli takšno kvaliteto, ki povsem ustreza zahtevam investitorja.

Na slednjič je še četrto gradbišče — stolpnica v Goldsteinu. Delovodja je na tem objektu Ferdo Kališnik, naše podjetje pa je prevzelo izdelavo opažev in temeljev. Skupno je danes na vseh objektih približno 250 delavcev, vendar bo v glavni sezoni ta številka še precej večja — verjetno okrog 400 ljudi.

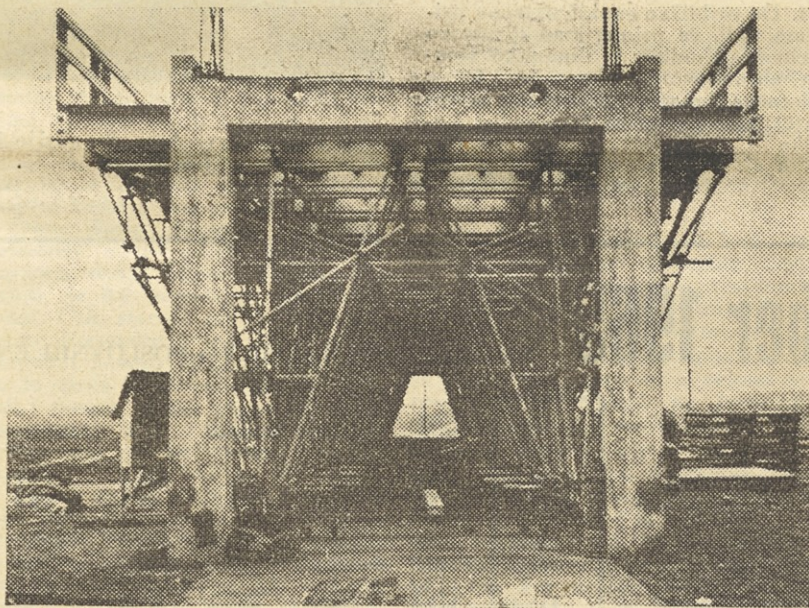
V pogovoru z našimi delovodji in tehniki, ki so prišli ob praznikih v domovino, smo tudi slišali, da so naši delavci v tujini zelo marljivi. Njihova produktivnost je v tujini približno 30 % višja kot doma. Toda zakaj? Vzroki so jasni: predvsem igra pomembno vlogo dober zaslužek, ki je skoraj trikrat tolikšen kot pri nas. Ljudje imajo zato voljo in veselje do dela. Nič manj ni pomembna dobra organizacija: v Nemčiji je vsega dovolj — strojev, materiala itd. Pomanjkanja tega ali onega materiala ali strojev sploh ne poznajo. In slednjič je važno to, da je vse delo akordirano. Ure v Nemčiji ne pomenijo nič. Zanimivo je, da je eden naših najboljših delavcev poudaril, da ne bi zaslužil niti za hrano, če ne bi delal v akordu.

Naši delavci si v Nemčiji sami kuhajo. Vendar jim je hrana povzročala precej preglavice, namreč — temu je bila preveč zabeljena, drugemu premalo, tretji kuhar pa je po mnenju nekaterih porabil preveč denarja. Zdaj so naši »Nemci« izrazili željo, da bi prišel k njim kuhar naš kuhar, tak, ki se na kuho res dobro spozna. Verjetno jim bomo to željo že v kratkem izpolnili.

Kako pa delajo v Nemčiji? Poleti delajo 10 ur, pozimi pa le 9. Ob sobotah in nedeljah v Nemčiji vse počiva, vendar naši ljudje delajo tudi ob sobotah, čeprav samo 5 ur. Sprva

To bo moderno poslopje z 10 etažami, skupna površina etaž je okrog 12.000 m². Naši delavci so zdaj med 4. in 5. etažo, letos pa mora biti zgradba dokončana. Tu vodi našo skupino delovodja Ivan Ferlinec, ki se ga je prijel vzdevek »oberpalir«.

Drugi objekt je velika industrijska hala za znano nemško firmo »Höchst«. Objekt je dolg 250 in širok 200 m. Tu je naše največje gradbišče, saj imamo trenutno na njem 110 ljudi, v glavni sezoni pa jih bo že kakih 200. »Gradis« je na tem ob-

Gradbišče »Höchst«. Začetek dela pri zračnih kanalih

jektu prevzel vsa tesarska dela, rok je pa zelo oster, saj morajo naši delavci glavna dela končati že do 28. junija. Montažni del »Höchstove« nove hale je le pritličje, medtem ko bodo 4 zgornje etaže zgrajene v klasičnem načinu.

V Bad Homburgu blizu Frankfurta gradimo upravno zgradbo, ki ima 3 etaže. Tu je zaposlenih 65 delavcev, zlasti tesarjev in zidarjev. Delo je na tem objektu zelo zapleteno,

so jih Nemci zaradi tega gledali nekoliko črno, zdaj pa je vse v redu, saj so plačani tako po normi, torej po kubiku ali kvadratnem metru.

Za zabavo preostane v tujini bolj malo časa in denarja. Še največkrat gredo naši ljudje v kino, v druge lokale le poredko, radi pa poslušajo radio. Na transistorjih slišijo tudi Ljubljano, seveda je to zanje velik dogodek. Sploh zelo težko čakajo na novice iz domovine, »Gradisov vestnik« je v hipu razgrabljen. Čeprav so se ljudje nekoliko navadili na tuja gradbišča, je vendarle hrepenenje po domovini še vedno močno. V Nemčiji je sicer zaslužek dober, ljudje vidijo v tem delu svojo perspektivo, vsak ima svoje načrte. Zato niso redki tisti, ki so še pred letom dni zatrjevali, da gredo v tujino delat le za 3 mesece, zdaj pa se jim nič ne mudi nazaj. Toda domovina je vendarle domovina in kljub dobremu zaslužku, kljub markam in pfenigom je ni mogoče pozabiti. Domovina — to so žene, starši in otroci, sorodniki in prijatelji, ki žive v domačih krajih, domovina so lepi slovenski, hrvaški in jugoslovanski kraji, gozdovi, polja, travniki, reke...

Ob koncu pa še tole: naši delavci so se v Nemčiji doslej dobro izkazali. Investitor je z njimi zadovoljen, saj so v svojem poslu strokovnjaki, so marljivi, vestni, pošteti, izogibajo se pijače in drugih razvad. Zato smo nanje lahko ponosni, saj so prispevali znaten delež k dejstvu, da je ime »Gradis« danes pri nemških investitorjih poznano in cenjeno.

MARTIN PLAJBA in njegov znanec PEPE REPE

Martin Plajba je srečal starega znanca. Pobara! ga je po vsakdanjih rečeh. Beseda, dve in že je stekel pogovor o reformici. Ne bi bil Martin preden svojega imena, če ne bi še kakšno šaljivo povedal. Pa je začel: »Veš, reforma je...«

»Ali se ti ne zdi, da je to že star vic,« ga je prekinil znanec.

»Kakor vzameš. Če sklepaš po takem gospodarskem predpisu, ki je zastarel že ob izidu, potem je tudi moj vic zastarel,« ga je zavrnil Martin.

»Povedal ti bom nekaj, za kar menim, da še nisi slišal,« je nadaljeval znanec.

Nekoč je živel Pepe Repe, strokoonjak. Imel je svojo družinico in dom. Naraščaj se je nadobudno sukal okoli njega. Tudi njegova boljša polovica je v zadovoljstvo Pepeta skrbela za svoje vogale. Cetrlega pa so podpirali starši. Pepe je gledal družinske oddaje na televiziji in širokosrčno delil nasvete pridnim in pozornim članom družine. Večkrat se je tudi zamislil. Pravzaprav je bil pred veliko odločitvijo.

Ponujala se mu je služba, v kateri ne bi bilo treba nič delati.

»Nič delati!« ga je prekinil Martin Plajba. »In to danes po reformi?«

»Pa ne samo to, tudi v službo bi mu ne bilo treba hoditi,« je odgovoril znanec in nadaljeval zgodbo.

»No, če se mu ravno ne bi dalo oblačiti, bi lahko ostal kar v pižami ali pa celo v postelji. Seveda bi moral iti v službo vsaj enkrat mesečno — po plačo. Če pa bi mu bilo tudi to prenaporno, potem bi lahko naročil, naj mu pošljejo zaslužen zaslužek kar domov.

Seveda pa čisto brez dela ne bi mogel živet. Zato bi občasno zdaj privatno zdaj javno pokritiziral svoje podjetje, še raje pa odgovorne uslužbenke, ki bi bili glavni krivci za tako naporno njegovo življenje.

»Zdaj ne vem ali ti sanjaš ali govoriš o sanjah Pepeta Repeta,« ga je spet prekinil Martin.

»Najbrž bo oboje,« je zamišljeno odbrnil znanec in spet nadaljeval.

»Pepe je bil v hudih škripcih. Pomislil je na marjetico, da bi mu ona pomagala odločiti na način: da — ne — da — ne — ... Toda marjetic zdaj ni in Pepe se je moral odločiti bolj na znanstveni podlagi. Pomislil je na stare Atence. Manj ko je kdo takrat delal in več ko je govoril, pomembnejši državljani Aten je bil. Ikrafti pa se je spomnil tudi Spartancev in njihovega načina življenja — samoodpoved, napor, predanost domovini in sploh same kreposti. Mravljinci so se sprehajali po Pepetovi krvi. Bil je že zelo blizu odločitve.

Razmišljal je dalje in ugotovil, da tako živijo danes kapitalisti. Ze sama beseda kapitalist mu je bila zoprna. Poleg tega je neke slišal, da je kapitalizem režim, ki bo že čez nekaj stoletij zginil — on bi hotel pa še dolgo živet. Na um so mu prišli Kitajci. Oni se grejo socializem. Vsaka akcija, ki se je oprimejo, jim uspe; pa naj gre za pohod na prabce ali domače kuhanje železa. Pri njih je razvit čut kolektivnosti do največjih meja. Njihove komune so baje nekaj enkratnega. Poleg tega ve že skoraj vsak zemljan, da je v rumeni rasi božičnost, da bo prav ona zavladala vsemu svetu. Tako piše v šembiljskih bukah.

Pepe Repe se je torej odločil.

Sel je v podjetje do merodajnega in odločno zahteval drugačno delo. V mislih je imel Spartance in Kitajce in njihovo svetlo kariero. Merodajni je bil za hip presenečen, toda hitro se je znašel — kar je sicer sploh odlika takih ljudi.

Pepetu je začel naštevati stvari, v katerih bi mu moglo podjetje ustreči. Najprej te bomo ločili od družine. Pepe je bil vesel, zavedal se je namreč, da je to osnova. Jedel boš v menzi, je nadaljeval merodajni. Pepe je bil zadovoljen. Stanoval boš v skupnem domu, je sklenil merodajni. Tudi za ta predlog mu je bil Pepe hvaležen.

Toda Pepe se je spet zamislil in zaskrbljeno vprašal, če je to vse. Merodajni se je trudil, da bi še kaj stuhlal, toda zaman. Vendar se je kmalu tudi tokrat znašel. Rekel mu je, naj malo počaka, naj se mu vendar ne mudi tako, on se bo medtem pa posvetoval še z drugimi.

In res so se velemožje zbrali na redno zasedanje. Med drugim so pretresli tudi slučaj Pepeta Repeta.

Ko se je Pepe določenega dne že ves nestrpen oglašil pri merodajnem, mu je ta sporočil sklep. Dali ti bomo tako delo, da boš čim manj govoril in čim več delal. Pepe je bil navdušen.

Pa se mu je spet kmalu nagubancilo čelo. Merodajni ga je zaskrbljeno vprašal, kaj je narobe. Pepe mu je rekel, da se mu zdi, da še niso izčrpali vseh možnosti. Spet se je moral merodajni globoko zamisliti. In spet je našel rešitev. Tokrat je prišel na dan s svojo specialiteto. »Veš kaj, Pepe,« mu je rekel, »dali ti bomo manjši zaslužek, kot bi ga imel, če bi ostal doma!«

Pepetu je najprej vzelo sapo od radosti, potem pa so se mu usta močno razlezla. Ves srečen je krepko in veselo stisnil roko merodajnemu, na koncu pa sta se še objela.

Martin Plajba zdaj znanca ni več prekinjal v pripovedi, ker se mu je zdela zgodba močno nenavadna in silno lepa. To je tudi povedal. Znanec mu je pritrdil in se dejal, da je nekdo to zgodbo spensil, kratka pesnitev pa je medtem že ponarodela. Glasi se:

Pepe Repe
konja tepe,
konj se uščeje,
Pepe piše.

Končno se je Martin pozanimal, kako je bilo s Pepetom, ko se je zbudil.

»Saj se ni zbudil,« je odgovoril znanec.

»Čisto sem pozabil, da se v takih zgodbah ni treba zbuditi,« se je spomnil Martin.

»Poslušaj Martin, ta mož sploh spal ni, ampak je to resnično doživel.«

»To se pravi, da je resnično živel,« se je še čudil Martin.

»Seveda.«

»Pa si ga poznal?« se je pozanimal Martin.

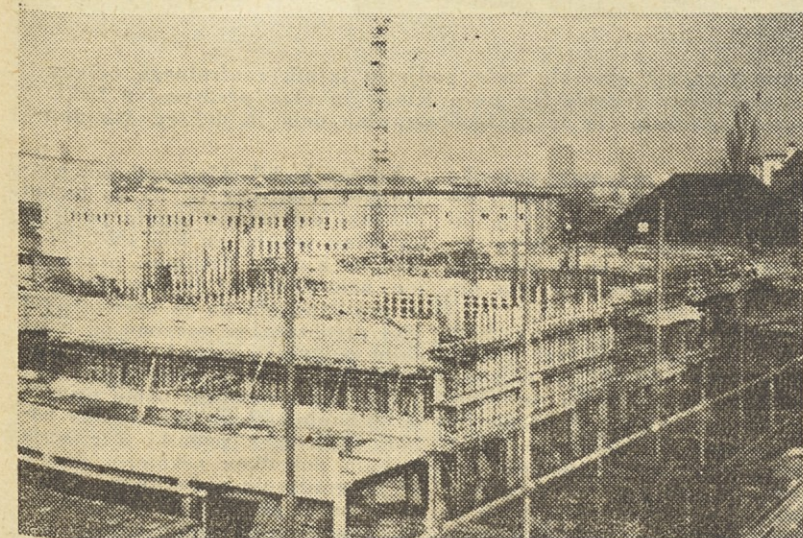
»To sem doživljal jaz,« mu je pojasnil znanec.

»Ampak, kakor vem, si bil ti včasih v našem podjetju v službi,« je še tečnaril Martin.

»Saj sem še!«

Seveda pa bo treba letos rešiti ali vsaj načeti nekatere probleme, ki bi znatno olajšali naš nastop v tujini in tudi počutje naših delavcev v Nemčiji. Eden takih nerešenih problemov je socialno zavarovanje, ki ga plačujejo ljudje na dva konca — v naši državi in še v Nemčiji. Te dajatve pa niso ravno pičle, saj pla-

ča delavec v Nemčiji mesečno okrog 100 mark za socialno zavarovanje (nad 30.000 starih dinarjev!), vrh tega pa plačuje enak prispevek še doma, v dinarjih. Upajmo, da bomo te in še marsikateri problem lahko v letu 1966 zadovoljivo rešili ali pa se vsaj močno približali njegovi rešitvi.

Gradbišče »Uniklinik«, kjer dela naša tesarska skupina

Kaj pravijo najmlajši gradisovci

Zadnjič je bil v Ljubljani cirkus. Mala Anica je šla z mamico v cirkus.

Nenadoma se je pojavil klovn s smešnim klobukom na glavi.

»Mamica!« je zaopila mala Anica. »Ta hecni stric ima pa tvoji novi klobuk.«

*

Sosedov Franci je našel očeta samega v sobi. »Očka, vprašati te moram dvoje važnih reči.«

»Le vprašaj sinko.«

»Najprej tisto reč o štokrlji. Saj nihče več ne verjame pravljicam. Kako je pravzaprav s to rečjo?«

Očka malo pomislil in se nazadnje odloči razodeti sinu veliko skrivnost.

»Tako, tako,« pokima sinko posem neprizadeto. »In kaj sem te še hotel vprašati? Aha že vem, zakaj imate šoferji vsako leto svoj praznik? ...«

IVERI

Resnične besede niso nikoli prijetne, prijetne pa nikoli resnične.

*

Trnje je oslu ljubše kot vrtnice.

*

Samozavest je prva skrivnost uspeha.

*

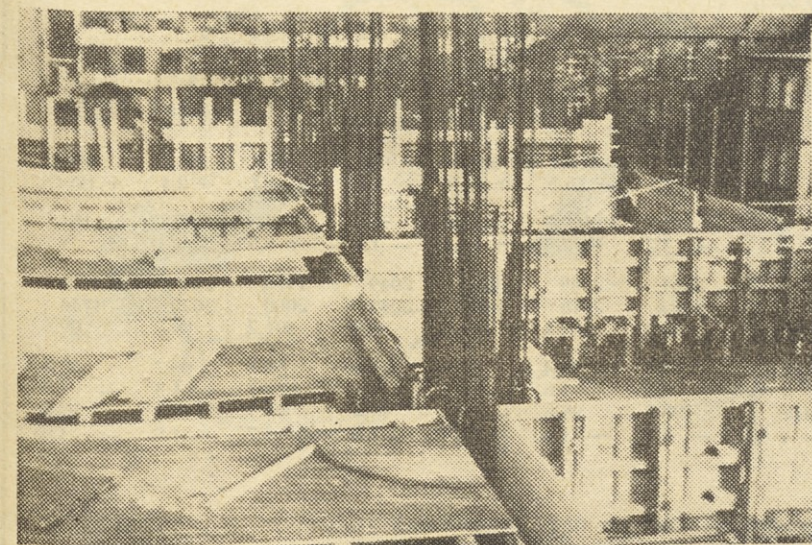
Pravila ustvarjamo za druge, izjeme pa za sebe.

(Lemesle)

*

Lažni prijatelj je kot senca, ki nas spremlja, dokler si sije sonce. Ali: dokler si na položaju, se ti vsi klanjajo.

(Dossi)

Detajl z gradbišča v Frankfurtu

Naši osebni dohodki - 1961 do 1965

Oddelek za analize na centrali pripravlja analizo osebnih dohodkov in njih gibanje v našem podjetju v obdobju zadnjih 5 let.

Namen tega sestavka ni v tem, da bi v njem podali celotno analizo osebnih dohodkov, marveč da bi seznanili naše bralce le s poglavitnimi značilnostmi.

Na vsa vprašanja bo naravno odgovarjala spodnja tabela s svojimi pokazovalci.

gamo, smo se v stolpcih 8 do 11 poslužili verižnih indeksov, na katerih se kaže dinamika obravnavanih elementov.

V zadnjem, to je 12. stolpcu, pa je prikazan navaden indeks, ki kaže, za koliko so vrednosti posameznih elementov višje v letu 1965 (30. IX. 1965), kot leta 1961 (bazno leto).

Poglavitne ugotovitve, ki jih lahko povzamemo iz prikazane tabele, bi bile naslednje:

2. V odnosu na predhodno leto je znašalo zvišanje neto osebnih dohodkov:

- leta 1962 . . . 11 % (indeks 111)
- leta 1963 . . . 11 % (indeks 111)
- leta 1964 . . . 37 % (indeks 137)
- leta 1965 . . . 16 % (indeks 116)

Najvišji skok je registriran, kot vidimo, leta 1964. Nanj je v dokajšnji meri vplival splošen ukrep, ki je tega leta zagotovil tudi najnižjim ka-

Nedavno tega sta obiskala naše podjetje tajnik centralnega odbora zveze sindikatov Jugoslavije Josip Klajić in član predsedstva Lakić Bošković. Zanimala sta se za izobraževalno delo in delitev dohodka

Zap. št.	Element	1961	1962	1963	1964	%-letje 1965	4:3	5:4	Indeks 6:5	7:6	7:3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Vrednost proizvodnje/h	924	1.009	1.117	1.386	1.523	109	111	124	110	165
2.	Celotni dohodek/h	879	990	1.148	1.478	1.356	113	116	128	92	154
3.	Neto produkt/h	374	448	519	650	670	120	116	125	103	179
4.	Dohodek/h	317	373	437	542	571	118	117	124	105	180
5.	Čisti dohodek/h	246	288	338	461	571	117	117	136	124	232
6.	Poprečni neto osebni dohodki/h	121	134	149	204	236	111	111	137	116	195

Kaj vidimo iz te tabele?

V stolpcih 3 do 7 so prikazane urne vrednosti pod zaporedno številko 1 do 6 obravnavanih elementov po posameznih letih. Ker s podatki za leto 1965 kot celoto še ne razpola-

1. Poprečni neto osebni dohodki delavcev na uro so se v našem podjetju gibali od 121 din — leto 1961 do 236 din — v letu 1965. Ustrezni indeks 195 pomeni, da so se osebni dohodki povečali v zadnjih 5 letih za 95 %.

tegorijam delavcev minimalni osebni dohodek 25.000 din mesečno.

Po višini povečanja sledi leto 1965. Povečanje znaša po stanju do 30. IX. v primerjavi z letom 1964 ca. 16 % (indeks 116). Deloma je letošnjemu zvišanju vzrok usklajevanje osebnih dohodkov, izvršeno z novim pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov, deloma pa je posledica prilagajanja osebnih dohodkov povečanim življenjskim stroškom po gospodarski reformi. Računati je treba, da se bo do konca leta zgoraj prikazani odstotek povečanja še nekoliko zvišal.

5. Primerjava dinamike poprečnih neto osebnih dohodkov na uro (zap. št. 6, stolpec 8 do 11) z dinamiko vrednosti proizvodnje na uro (zaporedna številka 1, stolpec 8 do 11) kaže na dokajšnjo medsebojno skladnost vse do leta 1963. Od tu dalje pa že opazimo, da je gibanje osebnih dohodkov hitreje od gibanja vrednosti proizvodnje. To potrjujejo tudi pokazovalci (indeksa) iz stolpca 12, ki kažeta, da so se osebni dohodki povečali v zadnjih 5 letih za 95 % (indeks 195), vrednosti proizvodnje pa le za 65 % (indeks 165).

4. Do približno enakih sklepov pridemo tudi, če primerjamo dinamiko osebnih dohodkov z dinamiko ostalih obravnavanih elementov, to je celotnega dohodka (zaporedna številka 2), neto produkta (zaporedna številka 3) in dohodka (zaporedna številka 4). Tako vidimo, da se je na-

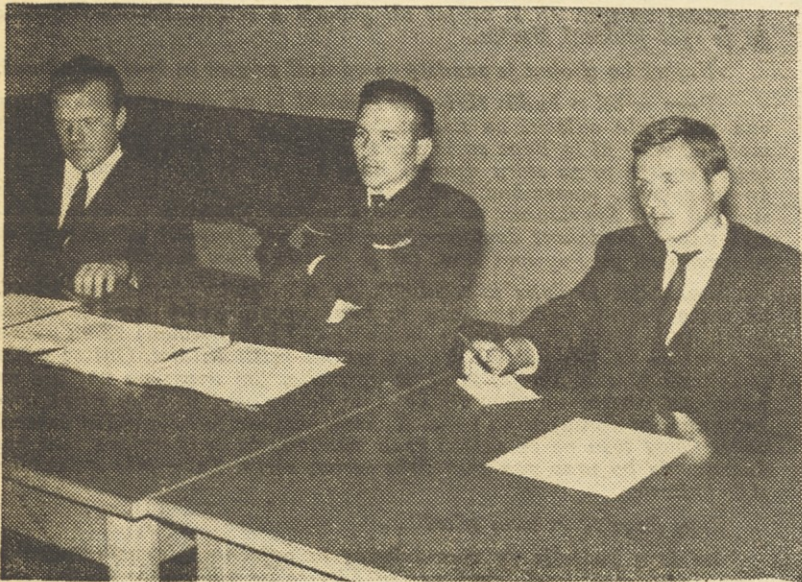
primer vrednost celotnega dohodka povečala v petih letih le za 54 % (indeks 154), neto produkta za 79 % (indeks 179) in dohodka za 80 % (indeks 180), v tem ko so se poprečni osebni dohodki povečali v tem obdobju za 95 odstotkov.

5. Primerjava dinamike osebnih dohodkov z dinamiko čistega dohodka (zaporedna številka 5) daje na videz dobro sliko, je pa nerealna, ker je relativno visoko povečanje čistega dohodka 132 % (indeks 232) v glavnem rezultat administrativnih ukrepov, in sicer odprave prispevka od izrednega dohodka (leta 1964) in rednega prispevka iz dohodka avgusta letos.

Kakšen bi bil sklep vseh teh ugotovitev? Vsekakor ta, da so osebni dohodki delavcev v našem podjetju naraščali nekako do leta 1963 dokaj skladno z rastjo vrednosti proizvodnje, neto produkta in dohodka, kar je pozitivno, da pa je nastopil leta 1964 preobrat, ker opazimo od tedaj dalje pojav relativno hitrejšega naraščanja osebnih dohodkov.

V prihodnji številki bomo primerjali gibanje osebnih dohodkov v našem podjetju s podatki o gibanju osebnih dohodkov nekaterih drugih večjih gradbenih podjetjih, ker bomo na ta način potem lažje in objektivneje ocenili naše rezultate.

B. A.

Člani sekretariata Zveze komunistov delovne skupnosti: od leve proti desni: Berto Praprotnik, ing. Saša Skulj in Tone Žaletelj

Člana glavne inventurne komisije ing. Ignac Brenčič in Rajko Salehar pri pregledu v Skofji Loki

Planski barometer za december 1965

PREGLED REALIZACIJE PO POSLOVNIH ENOTAH

A. USPEH PODJETJA

Dosežena kumulativna realizacija v decembru nam kaže, kako smo izpolnili popravljene letni plan podjetja, ki je bil sprejet v oktobru 1965.

Mesečna realizacija je višja kot prejšnji mesec, ker zajema večje časovno obdobje (od 15. XI. do 31. XII. 1965). Med posameznimi PE so večje razlike kot prejšnje mesece, saj je najnižje doseganje mesečnega plana izraženo z 39,6 %, najvišje pa s 177 % (razen projektni biro 206,9 %).

Skupni kumulativni plan za leto 1965 je presežen z 2,8 %, od tega pride na gradbena dela 2,6 %, na obrtniška dela pa 4 % doseganja plana.

B. USPEH GRADBENIH ENOT

Gradbišča kot celota so v decembru presegla skupni mesečni plan s 16,6 % gradbena dela z 18,8 in obrtniška z 11,6 %. Kumulativno preseganje plana je manjše — skupaj 2,5 %, gradbena dela 2,2 % in obrtniška 3,6 %. Od gradbenih PE niso dosegli rebanlansirane letnega plana samo na Jesenicah in so za 5,6 % pod planom, ker so z obrtniški deli močno pod predvidevanji (— 36 odstotkov), medtem ko so pri gradbenih delih plan dosegli. Razpon med najvišjim presežkom in najnižjim dosežkom skupnega kumulativnega plana med gradbišči ni velik (od — 5,6 do + 7 %).

Za PE Kranj je prikazana obračunska realizacija, ki pa ni dosegla zadnjih planskih predvidevanj, saj je PE Kranj za 15,6 odstotka pod planom, predvsem zaradi nižje gradbene realizacije.

C. USPEH OBRATOV

Realizacija obratov se je v primerjavi s prejšnjim mesecem močnejše dvignila kot pri grad-

A. Gradbišča

Planski pokazatelji

skupaj	realizacija + ali — v %	117,7 + 17,7	116,6 + 16,6	177,0 + 77,0	151,7 + 51,7	144,9 + 44,9	39,6 — 60,4	128,8 + 28,8	84,9 — 15,1	101,6 + 1,6	—
Realizacija v % za dec. 1965	gradb.	realizacija + ali — v %	118,0 + 18,0	118,8 + 18,8	219,2 + 119,2	132,8 + 32,8	49,6 — 50,4	89,6 — 10,4	81,5 — 18,5	101,1 + 1,1	—
	obrt.	realizacija + ali — v %	116,4 + 16,4	111,6 + 11,6	102,0 + 2,0	252,2 + 152,2	179,2 + 79,2	24,7 — 75,3	231,1 + 131,1	89,5 + 10,5	103,2 + 3,2
Realizacija v % kumulativno za jan.-dec.	skupaj	realizacija + ali — v %	102,8 + 2,8	102,5 + 2,5	102,3 + 2,3	107,0 + 7,0	107,0 — 5,6	94,4 + 4,8	100,9 + 0,9	103,5 + 3,5	84,4 — 15,6
	gradb.	realizacija + ali — v %	102,6 + 2,6	102,2 + 2,2	100,8 + 0,8	104,9 + 4,9	103,9 + 0,5	102,4 + 2,4	100,0 + 0,0	106,8 + 6,8	81,5 — 18,5
	obrt.	realizacija + ali — v %	104,0 + 4,0	103,6 + 3,6	106,0 + 6,0	120,0 + 20,0	116,8 + 16,8	64,0 — 36,0	116,7 + 16,7	102,9 + 2,9	93,9 — 6,1
Produktivnost	plan realizacija		1586	1415	1298	1450	1091	1600	1493	1442	1702
	% izvršenega plana		1628	1440	1319	1534	1100	1584	1485	1405	1924
			102,6	101,8	101,6	105,8	100,8	99,0	99,5	97,3	113,1
Opravljen ure v % kumulat.	efekt. ure	realizacija + ali — v %	99,9 — 0,1	100,4 + 0,4	99,3 — 0,7	99,2 — 0,8	102,2 + 2,2	101,4 + 1,4	102,9 + 2,9	102,8 + 2,8	94,5 — 5,5
	vse ure	realizacija + ali — v %	100,1 + 0,1	100,7 + 0,7	99,8 — 0,2	99,9 — 0,1	101,8 + 1,8	101,1 + 1,1	103,3 + 3,3	103,2 + 3,2	95,0 — 5,0

bišči. Vsi pokazalci obratov kot celote so pozitivni. Mesečni plan obratov je presežen z 19,5 %, kumulativni pa s 3,7 %. Mesečni plan nista dosegla KO Maribor (— 6,1 %) in LO Skofja Loka (— 4,3 %). Pri kumulativnem planu pa sta pod planiranim KO Maribor (— 1,4 %) in OGP (— 2,1 odstotka). Vse druge PE obratov so plan presegle.

Produktivnost, izračunana za obdobje januar—december 1965, je za celotno podjetje dosežena s 102,6 %, pri gradbiščih s 101,8 % in pri obratih s 105 %. Pri gradbenih PE ni dosežena planirana produktivnost na Jesenicah, Ravnah in Ljubljana-okolica, pri obratih pa KO Maribor, OGP in projektni biro.

Planirane učinkovite ure so presegle PE Celje, Jesenice, Ravne in Ljubljana-okolica, medtem ko vse druge PE niso presegle predvidenih ur za leto 1965.

B. Obrati

Planski pokazatelji

Realizacija v % za dec. 1965	realizacija + ali — v %	119,5 + 19,5	176,3 + 76,3	116,9 + 16,9	93,9 — 6,1	95,7 — 4,3	102,1 + 2,1	206,9 + 106,9
Realizacija v % kumulativno za jan.-dec.	realizacija + ali — v %	103,7 + 3,7	107,7 + 7,7	111,1 + 11,1	98,6 — 1,4	100,5 + 0,5	97,9 — 2,1	103,5 + 3,5
Produktivnost	plan realizacija	2061	2209	1965	2049	1976	2087	1719
	% izvršenega plana	2164	2416	2230	2045	2000	2070	1716
		105,0	109,4	113,5	99,8	101,2	99,2	99,8
Opravljen ure v % kumulat.	efekt. ure	98,5 — 1,5	98,4 — 1,6	97,8 — 2,2	98,8 — 1,2	99,5 — 0,7	98,7 — 1,3	97,2 — 1,8
	vse ure	98,3 — 1,7	98,6 — 1,4	97,7 — 2,3	98,4 — 1,6	98,5 — 1,7	98,2 — 1,8	99,0 — 1,0

V kovinskih obratih v Ljubljani imajo seminar o varnosti pri delu. Seminarja se udeležujejo vsi mojstri obrata. Ob koncu bodo dobili posebno potrdila

Za učenje ni nikoli prepozno

Vsi mojstri, skupinovodje in tehnični sektor KO Ljubljana na seminarju o higiensko-tehnični varnosti — Pobuda, vredna posnemanja

Kovinski obrati v Ljubljani so tik pred koncem lanskega leta dali posnemanja vredno pobude: obrnili so se na naš center za izobraževanje kadrov, naj bi organiziral enomesečni seminar, v katerem bi se vsi mojstri, skupinovodje in ves tehnični sektor dobro spoznali s predpisi in uvoznimi o higiensko-tehnični varnosti. Pobuda je bila takoj sprejeta in danes obiskuje seminar 25 ljudi. Dvakrat tedensko se mojstri in delovodje zberejo v razredu in po tri ure poslušajo predavanja.

Kaj je napotilo KO Ljubljana k temu koraku? Predvsem dejstvo, da v zadnjih letih naraščajo nezgode in bolezni, da imamo s tega področja zakonodajo, ki je marsikdo ne pozna, in še marsikaj. Sprva so nekateri posamezniki nekoliko čudno pogledali, ko so slišali besedo — seminar. Toda danes so zanj navdušeni, še več, tudi tisti, ki imajo na plečih že štiri ali celo pet »križev«, so spoznali, da za učenje ni nikoli prepozno.

V seminarju se vodilni kader kovinskega obrata Ljubljana seznanja z vsem, kar bi moral o higienski in tehnični varnosti vedeti vsak mojster ali skupinovodja. Predavatelj jim pripoveduje o raznih uredbah in zakonih s področja higiensko-tehnične varnosti, o inspekcijah, o ekonomskem pomenu te službe, o nevarnostih in vzrokih nezdod, o tem, kako moramo ravnati z orodji, stroji, razstrelivi, plini, o vplivu ropota, svetlobe, zraka in še marsikaj. Velja pa pri tem poudariti, da so vsi »učenici« na vso moč navdušeni nad svojim predavateljem, tovarišem Krapečem iz delavske univerze »Boris Kidrič«.

ki zna pripovedovati tako zanimivo in nazorno, tako preprosto in hkrati dognano, da bi ga vsi poslušali še in še.

Ob koncu seminarja, ki bo trajal mesec dni, bodo vsi opravili izpite in dobili ustrezna spričevala.

In še nekaj mnenj o tem seminarju:

Šef KO Ljubljana Jože Repše: »Prav gotovo bo seminar vsem koristil. Gre za to, da bomo vse, kar imamo in kar vemo o higiensko-tehnični varnosti, znali tudi res izkoristiti in ceniti. Gre za to, da dobimo drugačen odnos do teh stvari, da bo naš odnos aktiven. Seveda morajo vodilni kadri v tem prednjačiti.«

Franc Stalec, mojster mehanične delavnice: »Prav gotovo bo seminar koristen, denar, ki smo ga zanj porabili, je bil nedvomno dobro naložen. Celotno starejši mojstri smo prijetno presenečeni, saj smo slišali marsikaj novega in koristnega. Morda je sprva ta ali oni nekoliko dvomil v pomen tečajja, zdaj je pa vsakdo spoznal, da je tečaj koristen. Prepričan sem, da bo dosegel svoj namen.«

Alfred Brank, mojster novogradnje: »Marsikaj novega smo slišali na seminarju. Predavatelj je pa tak, da bi ga kar naprej poslušal. Vse nam razloži lepo in jasno, po domače. Tudi s področja delavske zakonodaje sem slišal stvari, ki jih prej nisem poznal. Nedvomno bo seminar vsem precej koristil.«

In kaj pravimo mi. Pozdravljamo iniciativo kovinskih obratov. Seminarje smo pripravljali organizirati po vseh poslovnih enotah,

PRI NAS ČELADE NISO »V MODI«

PAZIMO NA SVOJO GLAVO!

Ko prebiram literaturo gradbeno montažnega področja tujih dežel (Nemčije, Francije, Anglije itd.) in ogledujem slike, vidim, da je sleherni delavec opremljen s čelado. Ker pri nas čelade niso v modi, se mi pri tem poraja dokaj čudno vprašanje: ali so v teh deželah gradbena in montažna dela bolj nevarna kakor pri nas; ali so delavci manj pazljivi in spretnejši; ali so njihove glave bolj občutljive pred udarci in poškodbami; (ali so naše glave toliko trše; ali...)?

Prizadeti pa odgovarjajo na to vprašanje drugače. Čelade nosijo zato, da si ne poškodujejo glave, saj nihče ne ve, kdaj lahko, in to nehoti, pride do nesreče, ki povzroči poškodbo na glavi. Poškodba na glavi je za človeka zelo boleča, lahko tudi trajna, da ga sploh onesposobi za delo. Zaradi poškodbe se pojavijo nepredvideni stroški, kakor nega bolnika v bolnišnici, zdravlila, eventualne operacije, nega bolnika doma, kar občutno bremeni splošni in družinski proračun. Zmanjšani so dohodki ponesrečenega in je zopet prizadeta družina. Neopravljeno delo delavca za čas bolezni bremeni skupnost. Še in še bi lahko naštevali in utemeljevali, zakaj drugod gradbeni in montažni delavci tako vestno nosijo čelade.

Tudi pri nas je tako. Izgube niso nič drugačne, prej večje kakor manjše. Poleg tega pa smo dolžni, da ne obravnavamo človeka le kot »delavca nekega« ampak kot delavca, kot člana socialistične družbe. Saj je človek — delavec tudi tisti, ki ustvarja vse tisto, kar potrebujemo za življenje. Za dostojno življenje človeka pa moramo mnogo in nenehno ustvarjati. Mnogo in nenehno pa bomo ustvarjali le, če bodo ljudje zdravi in sposobni za delo.

Slišal sem, da je neke na nekem gradbišču v mraku tekla preko gradbišča nejasna podoba človeka. Le med rameni se je svetlikala neka bela okrogla lisa, ki je označevala obrise delavčeve glave. Omenjeni delavec verjetno ni opazil na vrvi

žerjava bingljajočega kavla, ki je oplazil delavca po glavi. Ta delavec je padel kakor zadet od strele. Z vseh strani so tekli ljudje, ki so nesrečo videli, da bi mu pomagali, toda ponesrečni je vstal, še preden so bili pri njem.

Takšnih in podobnih nesreč se dogaja na gradbišču nešteto, vendar opisana nesreča se ni končala tragično, ker je delavec nosil varovalno čelado.

Novije varovalne čelade so običajno iz plastične snovi, ki so zelo odporne zoper udarce. Če pade opeka ali kak drug trd predmet z večje višine, se od čelade »odbiče«, delavčeva glava pa ostane ne-poškodovana.

V lanskem letu se je po nepopolnih podatkih od vseh delavcev, ki so iskali zdravniško pomoč, poškodovalo na glavi 21 delavcev. manjših poškodb pa niso niti javljali. Zdravljenje za vsako poškodbo pa je trajalo približno 20 dni, iz česar je razvidno, da ukrepov za zavarovanje glave ne kaže podcenjevati.

Z uporabo čelade pa bi po opisu nesreč v glavnem lahko vse poškodbe preprečili. Število poškodb na glavah in izgubljeni dnevi se zdaleč ne dosega drugih poškodb npr. ubodi z žičniki, pa vendar je pripisati poškodbam na glavah kakor že uvodoma rečeno več pozornosti.

Na primer, če si človek poškoduje prst ali roko, kar se tudi ne sme pripetiti, je še vedno sposoben za določeno in primerno delo. Če pa si poškoduje glavo, pa je vprašanje, če ne bodo nastale še kakšne druge motnje — morda slaboumnost, izguba vida, sluha ali kaj podobnega. Tak človek je večni revež, sam sebi, svojem in družbi v breme.

Dosedanje izkušnje nas resno opozarjajo, da je dolžan vsak zaradi sebe pri gradbenih in montažnih delih uporabljati varovalno čelado. Vodstvo podjetja in odgovorni vodje pa so dolžni sredstva — čelade za zavarovanje glave tudi zagotoviti.

Jože Lorenčič

Zahtevajo dosledno disciplino

Zaradi nizkih cen so se na Jesenicah odločili, da bodo letos poskrbeli za organizacijo dela in za povečanje produktivnosti — Kljub težavam optimizem

»Gradis« na Jesenicah je bil skoraj vsa leta, odkar je zasidran v tem skrajnem severozahodnem koncu naše domovine, solidna in močna postojanka. Na Jesenicah in na Gorenjskem so naši gradbeni delavci zgradili nič koliko objektov — tovarn, mostov, hidroelektrarn, velikih stolpnice in stanovanjskih blokov. »Krona« vsega je seveda velika nova železarna na Belškem polju.

Toda kako bo letos? Ali bodo restrikcije in nasploh zmanjšan obseg investicijske potrošnje, prizadejale tudi našo enoto na Jesenicah? Ali bomo »držali ostro konkurenco«?

Cepay je seveda ob začetku leta še precej težko govoriti o celotni sezoni 1966, so vendarle na Jesenicah zelo optimistično razpoloženi.

Seveda tega optimizma ne gre jemati napak, češ, na Jesenicah nam bo v letu 1966 z rožicami poslano, cedila se bosta med in mleko. To seveda ne! Nasprotno, na Jesenicah so poudarili, da je že letos bila trda bitka za kos kruha in tudi v letu 1966 ne bo nič lažje, če ne še huje. Že v letu 1965 se je na licitacijah pojavilo 8, 10 ali več resnih ponudnikov. Vendar je doslej na večini licitacij »Gradis« dobil delo, predvsem s svojimi nizkimi cenami, ugledom in tudi kvaliteten delom in nizkimi cenami, ki so ponekod bile celo do 20% nižje od cen projektantov, ki

so že svoje kalkulacije precej »zasolili«.

Ker so cene zelo nizke, bodo morali dati poudarek predvsem na organizacijo dela in na povečanje produktivnosti dela. Letos bomo zasledovali uspehe vsakega posameznika in zahtevali dosledno disciplino, mi je nedavno dejal šef enote tov. Vovk.

No, in kaj se v letu 1966 odpira na Jesenicah? Predvsem je treba računati na to, da se bo že na pomlad 1966 začela graditi žična valjarna. Projekte za valjarno že pripravljajo. Če bi »Gradis« dobil ta objekt, bi to pomenilo za milijardni dinarjev del. Potem je tu še Hrenovica, na kateri bo še vedno za približno od 2,5 do 3 milijarde del, in sicer ne samo v letu 1966, marveč tudi še v letu 1967. Vrh tega bosta v prihodnjem letu dograjeni tudi obe stolpnici pri gimnaziji, prva bi bila pripravljena za vselitev že na jesen, druga pa na pomlad 1967.

Seveda pa so danes za vse gradbince napočili takšni časi, da se tudi »drobnič« nihče več ne otepa ali sramuje. Tudi Jeseničani bodo prihodnje leto rade volje poprijeli za vsako delo.

Nekaj manjših del bo še v tovarni »Elan« in blejskem LIP, morda bomo za LIP — Bled zgradili tudi dva majhna bloka z 10 stanovanji. Že zgodaj spomladi bi začeli graditi nov most čez Savo pri Lincovem (pod Radovljico), objekt je preračunan na 80 milijonov. Potem je med lastnimi investicijami treba omeniti še kotlarno, ki bi ogrevala naše naselje na Jesenicah (90 milijonov). V kratkem bo tudi dograjena tribuna na hokejskem stadionu (ca. 50 milijonov), ki jo gradimo skupaj s podjetjem »SAVA«. In končno je treba omeniti še nove obrate v kranjskem »Tekstilindusu« (50 milijonov). Trenutno gre za en sam objekt, vendar se bosta temu objektu v »Tekstilindusu« morda pridružila še dva. Vrh tega je »Gradis« na Jesenicah že prevzel tudi izgradnjo dveh manjših železarskih objektov (podvoz in bivalnica za prometno osebje) v vrednosti okrog 70 milijonov.

Letos bodo za lastne potrebe zgradili še novo betonarno in dokončno uredili naselje.

Torej, kot vidimo, so na gospodarsko reformo pripravljeni in gredo v leto 1966 s pogumnimi in jasnimi pogledi.

Izkušeni kadri odhajajo v pokoj

Oglašamo se z gradbišča farne bekonov Turnišče pri Ptujju z željo, da objavite v našem časopisu novico, da je šel v pokoj židar Janez Sebel. Bil je vzoren delavec, dober strokovnjak, poslušen, marljiv in zelo dober tovariš do ostalih sodelavcev. V našem podjetju se je zaposlil leta 1952, nadalj časa je delal na gradbišču v Kidričevem, po potrebi se je odzval akcijam po ostalih gradbiščih Gradisa. Zadnje leto delovne dobe je prebil na delu na našem gradbišču, raznolikost dela je omogočila, da je lahko svoje dolgoletne izkušnje v polni meri uporabil oziroma prenesel na mlajše tovariše. Zadnja leta je bolehal na nogah, a se je vedno trudil, da ni bil zaradi tega efekt dela manjši.

Tovariši so se lepo poslovili od njega, zbrali so 15.500 din, kupili lepo darilo ter mu ga ob slovesu izročili. Zaželeli pa so mu, da bi živel še mnogo vedrih, srečnih, zadovoljnih let v krogu svoje družine.

Vinko Vajt

Med šoferji

Pepe in Miha se pogovarjata.

»Veš, da se je Janez v sredo zaletel v telefonski drog?«

»Kako je to mogoče?«

»Ali vidiš tistile drog?!«

»Vidim!«

»No, vidiš, Janez ga pa ni videl.«

— Kako moreš spati na tako važnem sestanku?
— Se lažje bi, če bi bili malo bolj tiho.

Ali je dodatek na stalnost upravičen?

Dodatek na stalnost je oblika OD, ki je neodvisna od uspeha pri delu. Tako je stališče republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije. Stališče je načelno pravilno. Potemtakem dodatek za stalnost ni v neposredni zvezi z nagrajevanjem po delu. Če pa funkcije tega dodatka poskušamo podrobneje analizirati, ugotovimo še nekatere druge, posredne vidike spodbudnega učinka dodatka za stalnost.

Gradisovemu pravilniku gre očitek, da ne utemeljuje niti ekonomske niti družbene funkcije tega dodatka, ampak obravnava zgolj postopke za ugotavljanje upravičencev na ta dodatek. Ta pravilnik ima zares malo skupnega z nagrajevanjem po delu.

1. Cilj dodatka naj bi bil zmanjšanje fluktuacije. Za zadostitev temu cilju pa lestvica pravilnika ni primerna. Doba za pridobitev pravice do dodatka za stalnost pa je predolga. Kdor ostane dve leti, bržčas ne ostane zaradi 1800 dinarjev.

2. Druga funkcija dodatka je nagrajevanje stalnosti. Primerjamo dva delavca. Z nagrajevanjem po delu bosta oba delavca imela enak OD, čeprav je prvi šele prišel v podjetje, drugi pa dela v njem že 15 let. Kaj se zgodi, če na primer zmanjka dela na delovnem mestu, kar se v gradbeništvu pogosto dogaja zaradi pomanjkanja materiala, vremenskih razmer (dež, mraz), večje mobilnosti in podobno. Prvi delavec bo obremenjeval podjetje, medtem ko bo drugi delavec pripravljen skoraj za vsako drugo delo. Prvi je brez delovnih izkušenj, drugi jih ima v izobilju; prvi ne pozna (dovolj) sredstev za delo, drugi skoraj vse in bolj pazi na sredstva (orodje — stroji), zna pa tudi popraviti manjše pomanjkljivosti. Posebno pomembno pa je za nas dejstvo, da prvi največkrat komaj čaka na konec delovnega

dne, misli pa so mu že med delom drugje, vtem ko se bo drugi ponašal kot gospodar, predlagal bo izboljšave in sodeloval z organizatorji — skratka, bo tudi upravljaec. Čeprav je primerjava karikirana, je očitno, da morejo biti dolgoročni učinki obeh delavcev kljub enakim kratkoročnim učinkom različni in seve tudi različna produktivnost dela obeh. Prav tako je očitno, da kratkoročni učinek ne more biti edina osnova, po kateri naj dober sistem nagrajevanja nagradjuje delavce. Nekateri sindikati v zahodnih deželah vodijo zato politiko nižjih plač za mlajše delavce.

Naš stalnostni dodatek pa viša OD starejših delavcev, kar je domala isto.

3. Starejši delavci zaradi fizične izčrpanosti ne morejo več dosegati normalnih kratkoročnih delovnih učinkov. Ta problem ne bi bilo treba jemati samo kot socialno vprašanje, ampak predvsem kot obveznost do ljudi, do delavcev, ki so v prejšnji dobi ustvarjali pogoje za današnjo proizvodnjo. Mislimo, da bi danes taki proizvajalci morali sodelovati v razdelitvi na osnovi prej vloženega dela. Prav tu pa more dodatek na stalnost odigrati dobro vlogo.

4. Končno bi lahko dodatku za stalnost pripisali funkcijo večje integriranosti delavcev v podjetje, povečanja eksistenčnega minimuma in še druge manj pomembne funkcije.

Na koncu smo ostali dolžni argumentirati načelno stališče našega sindikata. Problem stalnosti delavcev v gradbeništvu se ne bo rešil z dodatkom na stalnost, ampak s splošnim izboljšanjem delovnih pogojev in z možnostmi delavcev, da z boljšim gospodarjenjem stalno izboljšujejo svoj standard.

Stane Uhan

Delovodja Luka Novak ima premalo tesarjev

Problem številka ena: les, les...

Škofjeloški kolektiv bo imel tudi letos največ preglavic z nabavo hlodovine in drugih lesnih sortimentov

»Kaj pa hočemo! Za nas gradbince pač ni in ni dovolj lesa,« je dejal šef komerciale v škofjeloškem obratu, Polde Ilovár. »Čim potrkamo na ta ali ona vrata, nas odpravijo precej na kratko, češ, vi ste vendar gradbinci! Še za lesno industrijo ga nimamo dovolj, kaj šele za gradbeništvo...«

Vse do leta 1964 je v škofjeloškem obratu še nekako šlo. Res tudi prejšnja leta lesa ni bilo dobiti ravno zlahka, vendar se je dalo le nekaj navrtati pri zasebnih kmetih, v kmetijskih zadrugah in še kje. Že lani pa je zakon o gospodarjenju z gozdovi naredil vsem takšnim in podobnim »variantam« — konec. Zadruga poslednje ne smejo in tudi ne morejo več prodajati lesa, ostanejo le še gozdna gospodarstva.

Kaj se obeta Škofji Loki v letu 1966? Slišali smo, da je nekako zagotovljena količina 3000 kubikov pri GG Kranj, z GG Ljubljana pa so razgovori še v teku. To je trenutno vse. Normalno pa bi škofjeloški kolektiv potreboval letno vsaj 7000 kubikov, da bi kril vse potrebe. Sicer pa je dovolj, če povemo, da so strojne kapacitete (zlasti žaga-polnojemernik) znatno višje — približno 20.000 kubikov letno. Lahko si torej samo mislimo, kako je težko racionalno gospodariti v kolektivu, ki ima kapacitete do 20.000 kubikov letno, surovin pa dobi komaj petino ali šestino te količine.

In kako si bodo v Škofji Loki letos pomagali čez omenjene težave? Predvsem bodo skušali delati tako, da bi sami prevzemali čim več tesarških del, skratka, da bodo tesarške izdelke za razne objekte ne samo pripravili, marveč jih tudi montirali na stavbah. Delno si bodo lahko pomagali tudi s cevnicami odri na zgradbah, vendar ostane slej ko prej, kljub dobri volji in iznajdljivosti, problem številka ena A — les. In še enkrat in še enkrat — les.

PISMO

Pa še kratka pripomba o uporabi velike črke za naslove ustanov. Naše podjetje je gradbeno industrijsko podjetje »Gradis« in na Gradbeno... Z veliko začetnico napišemo besedo le v naslovu. Podobno center za izobraževanje v podjetju ni Center, kot ga srečujemo skozi ves pravilnik o delu in poslovanju Centra za izobraževanje gradbenega in avstrijskega podjetja »Gradis« (z narekovaji). Pišemo torej samo center, seve če ni v naslovu. Več navodil je v SP na str. 39.

STANE UHAN

Če bi imel škofjeloški kolektiv na voljo dovolj lesa, bi lahko zadovoljivo reševal tudi druge probleme, zlasti osebne dohodke. Tako pa v enoti sploh nimajo gibljivega dela in seveda spričo porasta življenjskih stroškov realni standard v kolektivu nazaduje. Naj še omenimo, da so v letu 1964 ustvarili na zaposlenega okrog 7 milijonov realizacije, letos pa bodo veseli, če bodo dosegli 4 milijone.

Lani je kolektiv ves čisti dohodek usmeril v nakup stanovanj. Uspeli so dobiti 2 novi stanovanji v Ljubljani in 4 v Škofji Loki, vrh tega pa so pridobili še 2 stanovanji, ker sta dva zaposlena dobila posojilo za

gradnjo individualnih hiš in bosta potem dve stanovanji, ko se bosta oba graditelja vselila v lastni hiši, prosti.

Pred 160-članski škofjeloški kolektiv je te dni postavljena še ena naloga, v okviru centra za izobraževanje je potrebno prekvalificirati kakih 40 do 50 zidarjev v tesarje, ki bi potem odšli v Nemčijo, kjer je veliko popraševanje po tesarjih. V Škofji Loki menijo, da ta naloga ne bo lahka, zlasti bo težko dobiti ustrezna prenočišča in prehrano. Vsekakor bodo te probleme skušali čimprej urediti, čeprav tudi druge naloge ne bodo lahke (npr. zagotoviti 4 do 5 inštruktorjev, preskrbeti tečajnikom v obratu ustrezno delo itd.). Na vsak način pa v Škofji Loki računajo na polno pomoč in podporo celotnega kolektiva, saj ta naloga (prekvalifikacija zidarjev v tesarje) ni zgolj v interesu škofjeloškega obrata, marveč celotnega podjetja »Gradis«.

Še vedno velik odstotek bolezni

Kljub preventivnim ukrepom se odstotek bolniških izostankov ni zmanjšal

Naša skupnost spada med tista podjetja, ki veliko skrbi za zdravstvo. Tako je zdravstveno higienska služba v zadnjem obdobju izvedla že vrsto preventivnih ukrepov, ki so pozitivno vplivali na zdravje zaposlenih delavcev. Večina članov delovne skupnosti je bila cepljena proti gripi. Po vseh delovnih mestih je bil v zdravstvenih domovih določen poseben prednostni čas za člane kolektiva. Ustvarjen je bil kontakt med deloviščem, kadrovsko službo in pogodbeno vezanim zdravnikom. Bolniški stalež priznava le pogodbeni zdravnik. Izvršena je bila analiza prehrane itd.

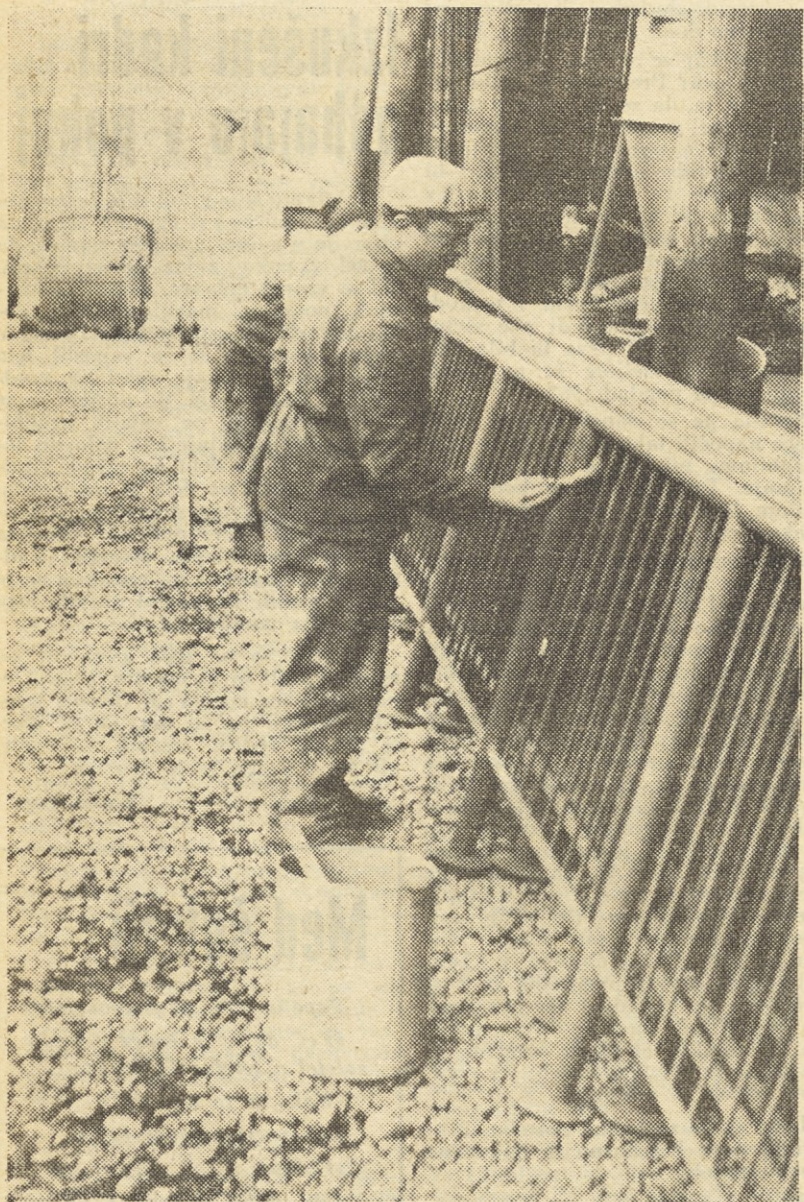
Kljub preventivnim ukrepom se odstotek bolniških izostankov do sedaj ni vidno zmanjšal, pričakujemo pa izboljšanje rezultatov v prvi polovici letošnjega leta. Seveda bi bilo nesmiselno pričakovati, da boleznin v prihodnje ne bo, prav tako bi bilo nesmiselno očitati bolnim ljudem karkoli, saj je vsak rajši zdrav kot bolan. Žal pa še vedno obstajajo primeri, ko pesamezniki skušajo izrabiti »bolniško« za razna zasebna opravila. Ob dejstvu, da smo v lanskem letu zaradi boleznin in nesreč pri delu izgubili 76.548 delovnih dni, je ta številka vredna razmišljanja.

Znano je namreč, da stroške odsotnosti zaradi bolezni do 50 dni krijejo delovne skupnosti. Pa tudi boleznine nad 50 dni lahko negativno vplivajo na osebne dohodke vseh zaposlenih. Če se le-te nenormalno povečajo, ima komunalni zavod pravico predpisati dodatno stopnjo prispevka, kar seveda v končni bazi vpliva na osebne dohodke zaposlenih. Kako so se gibale izgube delovnih dni zaradi bolezni in nesreč pri delu pa je razvidno iz naslednje tabele:

Mesec	Zaposleni	Opravljeni del dneva	Izgubljeni delovni dnevi zaradi bolezni	Izgubljeni delovni dnevi zaradi nesreč	Skupaj dni	%
januar	5059	47.628	4061	309	4570	9,18
februar	4922	106.090	7187	597	7784	7,43
marec	4829	98.367	6916	927	7843	7,96
april	4933	113.906	6387	646	7233	6,35
maj	4508	97.113	6193	471	6666	5,85
junij	4634	109.015	5739	858	6617	6,07
julij	4519	92.019	5391	708	6099	6,63
avgust	4453	89.464	5067	577	5644	6,30
september	4242	93.342	5464	987	6451	6,91
oktober	4091	89.801	4974	734	5708	6,35
november	4009	84.818	5373	530	5923	6,98
december	—	—	—	—	—	—

Kljub snegu in mrazu dela na gorenjski magistrali kar dobro napredujejo

Ograja za dravske mostove bo kmalu prepletkana

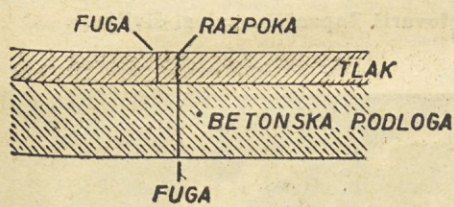
Še o fugiranju

V predzadnji številki je bilo navedenih nekaj pomankljivosti, ki se pojavljajo pri izdelavi betonskih podlog za tlake. V današnjem članku pa bi obravnavali še nekaj nedoslednosti, ki se pogosto pojavljajo v praksi.

Betonsko podlogo za razne vrste tlaka moramo betonirati tako, da brez prekinitve izdelamo tisti del betonske podloge, ki je omejen s fugami. To se pravi, da v takem, s fugami omejenem delu betonske podloge, ne sme biti nobenih delovnih stikov in da je treba betonirati neprekinjeno toliko časa, dokler ne pridemo z betonom do predvidene fuge. Vsak delovni stik je namreč že tudi fuga, ki se bo čez čas povečala in pri tem bo počil tudi tlak, ki je položen na betonsko podlogo. Naša skrb ni samo ta, da beton ob fugi dobro ugradimo, temveč mora biti izdelana fuga tudi popolnoma ravna in pa da dobi tlak, ki se nato polaga na betonsko podlogo, (npr. durmalit tlak) fugo, ki leži točno nad fugo v betonskem tlaku. Kjer fugi v betonski podlogi in v tlaku ne soglašata, se bo v tlaku pojavila še ena razpoka nad fugo v betonski podlogi. Tlak bo dobil tako dve fugi, ki sta med seboj le malo oddaljeni. Ta del tlaka se bo zato hitreje poškodoval in kmalu bodo potrebna popravila tlaka (slika 1).

Ko ob koncu dela zabetoniramo del betonskega tlaka, ki je omejen s fugami, nam pogosto ostane še nekaj betona. Prenekaterikrat se zgodi, da ta preostali beton razgrnejo po

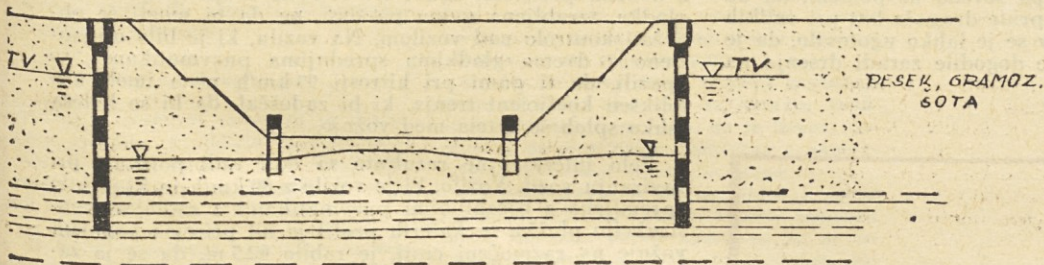
SL.1. NEPRAVILNO SITUIRANA. FUGA V TLAKU.

polju, ki ga nameravajo betonirati šele prihodnji dan. Ta način dela nam bo napravil mnogo več škode, kot stane beton, ki smo ga tako razgrnili, saj pogosto povzroči nepredvidene fuge v betonski podlagi in s tem tudi v tlaku.

Pogosto delamo betonski tlak ali betonske podloge za tlak tudi tam, kjer nastopajo močnejše spremembe v temperaturi npr. dvorišča, ceste med industrijskimi halami. V takih primerih moramo posamezni betonski plošči omogočiti »dihanje«, to je krčenje in raztezanje betonske plošče. Če take betonske plošče betoniramo neposredno na gramozno podlago, se bo beton sprijel s tem gramozom in spodnja površina betona bo postala zelo hrapava. Zaradi tako hrapave površine bo trenje plošče v gramozni podlagi med njenim krčenjem in raztezanjem tako močno, da bo plošča počila med fugami. Da bi preprečili nastanek razpok, moramo dati pod beton sloj papirja. Seveda ni za ta namen primeren vsak papir. Normalno uporabljamo papir, ki ima to lastnost, da se vlažen ne gubanči in trga in da je njegova teža vsaj 150 g/m². Kjer uporabljamo za gramozno podlago debelejši gramoz, nasujemo čez to gramozno podlago enakomerno tenek sloj peska, ki ga uvaljamo z lahkim valjarjem.

ing. Milivoj Sircelj

Zagatne stene iz bentonita

PRI GRADNJI NOVE BOLNIŠNICE V FRANKFURTU

3. SHEMA DELOVNEGA POSTOPKA

1. SMERUI OPAŽ ; 2. NAPRAVA ZA VRTANJE ;
3. GRABEŽNA ŽLICA ; 4. STABILIZACIJA ; 5. MEŠALNA NAPRAVA

Novo bolnišnico v Frankfurtu gradijo na terenu, kjer je bil nekoč eden stranskih rokavov reke Maine. Zato se v gornjem delu tal menjajo plasti drobnega peska, grobega gramozja in proda. Med temi plastmi se nahajajo leče šote in gline. V globini 8–11 m so pa našli na ilovico in poapnele alge. Talna voda se nahaja v globini 4–5 m, dno gradbene jame v globini 8,60 m, a na nekaterih odsekih segajo temelji nove bolnišnice do globine 11 m. Zaradi velike propustnosti proda in gramozja bi se pokazal vpliv znižanja vodne gladine tudi izven območja gradbene jame, kar bi povzročilo neenakomerne posede in poškodbe na bližnjih, plitvo temeljenih zgradbah.

Zaradi tega so se odločili, da bodo obdali vso gradbeno jamo z zagatno steno, ki bo segala v nepropustno plast. Tako so iz gradbene jame lahko izčrpali vodo, ne da bi se znižala gladina talne vode tudi izven nje. Vodo, ki je pronicala skozi dno gradbene jame, so odvedli s pomočjo drenaž do črpalnih jaskov in od tam izčrpali (sl. 1).

Ker bi zabijanje jeklenih zagatnic povzročalo mnogo nezaželenega hrupa in motilo delo bližnje poliklinike, so se odločili za postopek z bentonitnimi zagatnimi stenami, ker postavljanje ne povzroča hrupa. Z izjemo dveh kratkih odsekov, ki sta bila izvedena v betonu, je bila ostala zagatna stena iz plastične bentonitne mase. Površina celotne zagatne stene je znašala 4700 m² in je bila debela 40 cm (sl. 2).

Bistveni sestavni del mešanice za zagatno steno je bil bentonit, stabiliziran z dodatkom peska in cementa. Razmerje sestavin je bilo izbrano tako, da je gotova zagatna stena po svojih lastnostih glede na trdnost in nepropustnost ustrezala lastnostim, ki jih ima plastična ilovica. Mešanica je morala zadostiti naslednjim geomehanskim zahtevam:

produktivnost $k = 5 \times 10^{-7}$ m/s

togost 100 kp/cm³

cilindrična trdnost 1,0 kp/cm²

Delo je teklo v naslednjih fazah:

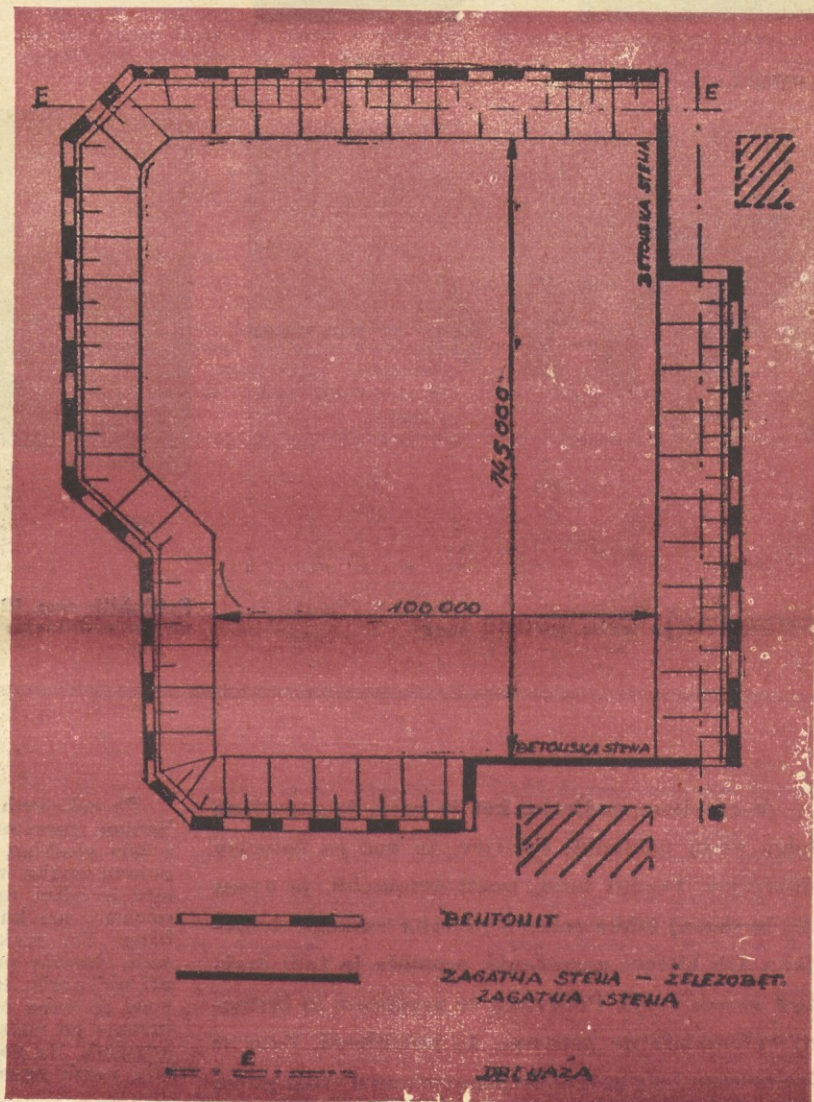
1. priprava smernega opaža,

2. izkop in zaščita izkopa z bentonitno suspenzijo,

3. vgrajevanje zagatne mešanice, stabilizirane z bentonitom.

Smerni opaž je imel nalogo, da je olajšal izkop za zagatno steno in obenem zavaroval gornji rob izkopa. Ta opaž je bil iz armiranega betona MB-160 in je segal do globine 1,25 m.

Za povečanje efekta pri izkopu in olajšanje dela z izkopno žlico so v razdalji 2,40 m izvrtali luknje premera 350 mm s pomočjo Caldwellovega vrtnega stroja v osi zagatne stene in so služile kot nekaka vertikalna vodila. 40 cm debelo steno je izkopal bager M-60 s posebno grabežno žlico. Izkop so sproti polnili z bentonitom tako, da je njegova površina stalno segala do spodnjega roba smernega opaža. Mešanico je na licu mesta mešal bentonit, mešanico so črpali v izkop.

Da bi bili odseki preglednejši, so jih izkopal v dolžini 4,80 m, kar je ustrezalo dvema dolžinama grabežne žlice oz. razdalji dveh vrtin. Med dvema takima odsekom je ostal enako dolg, neizkopen odsek. Tega so izkopal in stabilizirali šele po stabilizaciji obeh sosednjih odsekov.

Za pripravo tesnilne mešanice so izčrpali bentonit iz izkopa. V protitočnem mešalcu so bentonit pomešali s cementom in peskom in s to mešanico zalili tisti odsek, iz katerega so izčrpali bentonit. Pri tem je težka tesnilna mešanica izrivala bentonit proti vrhu. Ta krogotok bentonita se je ponavljal, dokler ni bila zgrajena celotna zagatna stena.

Po nekaj dneh je bila dosežena predpisana trdnost. Kasneje izkopani posamezni deli zagatne stene so pokazali popolno homogenost po vsej višini. Samo ob stiku z zemlino — s terenom, je odpadla 1 cm debela plast bentonita. Popolnoma so se posušile le zgornje plasti zagatne mešanice, ker so prišle v stik z rakom in so pokazale podobne razpoke kot pri ilovici.

Po: Der Bauingenieur, Berlin (1965) H.2, S. 71 do 73.

ing. S. E.

Dopisuj v svoje glasilo!

Detajla iz nove hale na Belškem polju na Jesenicah danes in med gradnjo

Starejši in mlajši na skupnem sestanku

Februar v znaku pusta, vsak ima le polna usta — Kurenti

Vajenci pri praktičnem pouku

Imaš kaj ognja?

Pred pričetkom dela je treba počistiti sneg

Pridobili smo 32 novih strojnikov — Pred razporeditvijo na novo delovno mesto

Samopomoč — tovariš Zupančič v vlogi šivilje

Tako je naše najmlajše obiskal dedek Mraz

»GRADIS« v slikah

V razvitem podjetju, kot je naše, je zaposlena dolga vrsta poklicnih šoferjev, še več pa šoferjev amaterjev. Postati šofer, imeti avtomobil, je danes cilj in skoraj lahko rečemo potreba vsakega državljana. Ob hitrem naraščanju prometa je tudi možnost nesreč večja. Predvsem če predpisov in lastnosti avtomobila ne poznamo do potankosti. Zato se danes malo bolj podrobno pogovorimo o vlogi gume (pnevmatike) na cesti.

Nekateri konstruktorji danes poudarjajo pri izdelavi gum pojav, ki je bil do sedaj le malo poznan: drsenje na vodnem filmu. Ta pojav je vzrok mnogim nesrečam, ki nastanejo na mokrih cestah in celo izkušeni vozniki so njegove žrtve, če pojava dobro ne poznajo.

Osnovna naloga pnevmatike je, da zagotovi stalen stik vozila s tlemi. Sprejemljivost s tlemi je toliko boljša, kolikor večja je kontaktna ploskev. Pri suhih tleh dobimo tudi s popolnoma gladkimi gumami dobre rezultate. Toda pri mokrih tleh je že drugače, kajti guma mora najprej odstraniti vodo, ki se prime pnevmatike in jo vreči nazaj. Zato so proizvajalci predvideli mrežo kanalov na površini pnevmatike. Kadar pnevmatika ne more več odstranjevati vodne plasti, ki se nabere na njej, se ta nabere med površino pnevmatike in med cesto. Vozilo je tako ločeno od vozišča, ki tedaj dobesedno drsi na zelo gladkem vodnem filmu. Vsakršna kontrola nad vozilom postane nemogoča in največkrat se ne da preprečiti, da vozilo ne bi zdrselo s ceste. Nedvomno je ta pojav odvisen od mnogih faktorjev, kot npr. od vozišča, od konstrukcije pnevmatike ter njene izrabljenosti in končno od hitrosti vozila.

Skoraj vsakih nekaj mesecev dobimo od proizvajalcev novo vrsto pnevmatike. Danes so se v splošnem uveljavile pnevmatike z radialno konstrukcijo plašča (npr. MICHELIN X), pri katerih so že dobro poznane njihove dobre lastnosti: dolgotrajnost uporabe in dobra lega na cesti pa tudi njihovo odlično obnašanje na mokri cesti. Zelo važno mesto pri gradnji pnevmatike ima tudi sestav gume. Guma mora imeti to lastnost, da se je ne prime voda, ker se tako voda lažje usmeri v kanale za odvod vode, odkoder se kar najhitreje mogoče odloči od pnevmatike in tako ne pride do zasičenja profila z vodo.

Prav gotovo globina profila na to najbolj vpliva. Zaradi tega mora voznik stalno nadzorovati obrabo pnevmatike, da v dežju ne prekoraci pogojev, potrebnih za varno vožnjo.

Po nekaterih državah je iz teh razlogov vožnja z izrabljenimi gumami prepovedana. Take prekrške kaznujejo z zelo visokimi kaznimi. Po drugi strani pa ima pri tem pojavu enako veliko važnost tudi hitrost vožnje, pri čemer je edini razsodnik voznik vozila. Od tipa vozila je odvisno, pri kateri hitrosti se začne drsenje po vodnem filmu. Pri enakih gumah in pri istih voznih pogojih je meja drsenja po vodi bolj daleč pri športnih vozilih kot pri običajnih, turističnih vozilih. Večja ko je hitrost, več vode je treba odstraniti. To pa seveda ne pomeni, da do drsenja po vodnem filmu ne pride drugače kot pri velikih hitrostih. Na podlagi raziskav se je lahko ugotovilo, da je bila vzrok nesrečam, ki so se dogodile zaradi drsenja na

Šoferji, pozor

vodnem filmu, že hitrost, ki je bila manjša od 90 km/h. Z druge strani pa je tudi jasno, da ne pride do nepopravljive izgube kontrole vozila na ravni cesti, temveč pri delikatnih situacijah, kot je to na primer med zaviranjem ali pri zavojih, to je v trenutkih, ko je sprejemljivost s tlemi najbolj dragocena in kjer je pri vožnji potrebna kar največja izkušnost voznika.

Pri enem izmed svetovno znanih proizvajalcev pnevmatik so nedavno ustvarili pogoje za drsenja na vodnem filmu v laboratoriju. Uporabljena naprava sestoji iz vrtečega se valja, na katerega je tekla voda. Na ta valj so položili gladko pnevmatiko s težo ca. 350 kg, kar je enako teži, ki pride na vsako kolo pri srednje velikem vozilu. Ko se valj začne vrteti, je potegnil za seboj vrtanje tudi pnevmatiko. Čim hitreje se je vrtel valj, tem hitreje se je vrtela tudi pnevmatika vse do okrog 90 km/h. Tu pa je začela jemati hitrost pnevmatike, ki se je pri hitrosti 110 km/h že popolnoma ustavila. Hitrost valja so nato zmanjševali in ko je valj dosegal spet 90 km/h, se je pnevmatika spet začela vrteti.

Tem poskusom v zaprtem prostoru so sledili poizkusi na vozišču. Na istem vozilu je bilo ugotovljeno, da je bila pot, ki je bila potrebna, da se je vozilo ustavilo, triinpolkrat večja pri vozilu z gladkimi, izrabljenimi pnevmatikami kot pri vozilu z dobrimi pnevmatikami. Poleg tega so ugotovili, da izgubi guma pri 80 km/h in pri enakih pogojih zaradi drsenja po vodnem filmu, če je izdelana po sodobnih principih, in z dobrim profilom, polovico svoje sprejemnosti: guma, zgrajena po starih principih in z dobrim profilom, zgubi tri četrtine svoje sprejemnosti; gladka, izrabljena guma pa drsi, ne da bi mogli še obdržati kontrolo nad vozilom. Na vozilu, ki je bilo opremljeno z dvema gladkima sprednjima pnevmatikama, so opazili, da ti gumi pri hitrosti 95 km/h nista imeli niti tolikšen koeficient trenja, ki bi zadoščal, da bi se kolesa lahko sploh še vrtela med vožnjo.

Zelo zanimive rezultate so dali tudi poizkusi pri zaviranju vozil. Vozilo, ki je vozilo z 80 km/h in ki je bilo opremljeno z brezhibnimi pnevmatikami z radialno konstrukcijo plašča, in katerih profil je bil prirejen pogojem vožnje na razmočeni cesti, je rabilo 62,5 m, da se je ustavilo. Pri istih pogojih, toda pri gumah stare zasnovi, je bilo potrebnih 90 m, da se je vozilo ustavilo. Toda z gladkimi gumami je bilo za to potrebnih 235 m.

Pri slabih pogojih vožnje je resnični problem v tem, da obvladamo vozilo v kritičnem trenutku. Dokler ni dosežena meja popolnega drsenja, je vedno še mogoče zmanjšati hitrost vozila na tako, da imamo nad njim kontrolo. Iz tega tudi sledi, da moramo imeti vedno dovolj »rezerve« za krivine in zaviranje. Še več, vedno je treba misliti na to, da se lahko nenadoma pojavi drsenje na vodnem filmu pri prevozu čez lužo ali čez del vozišča, kjer je voda višja, kot je na njegovem večjem delu. Poleg tega se lahko pojavi drsenje na vodnem filmu tudi samo pri dveh pnevmatikah na eni strani vozila. Pri določenih primerih so tudi ugotovili, da se kolesa potem, ko so bila zavrti in s tem blokirana, niso več vrtela, četudi je zavora popolnoma popustila, temveč so nepomično drsela po vodnem filmu.

Najboljše rezultate so dale radialne pnevmatike, ki so pa bolj občutljive za vpliv drsenja po vodnem filmu. Zato so nadaljnje preiskave našle nove rešitve in izboljšave, posebno glede sestave kaučuka in oblikovanja profila, ki naj hitro odvajajo vodo iz pnevmatike.

Najboljše serijsko izdelane gume imajo tudi danes neko zgornjo mejo sprejemljivosti, pri čemer je treba upoštevati tudi njihovo obrabo in pritisk v gumah. Zato mora uporabnik upoštevati vse dognane izkušnje, kajti najmanjša malomarnost pri tem je neodpušljiva, ker lahko pripelje do nesreče.

Ing. Milivoj Sircelj

Sklepi organov samoupravljanja

UO podjetja

VIII. redne seje upravnega odbora podjetja, ki je bila dne 2. XII. 1965 v Ljubljani

1. Pri pregledu sklepov, ki jih je upravni odbor podjetja sprejel na svojih prejšnjih sejah, je bilo ugotovljeno, da vse stalne komisije delavskega sveta in upravnega odbora podjetja še nimajo svojih poslovnikov, kakor to določa statut podjetja. Predsedniki komisij, ki še nimajo poslovnikov, so dolžni, da le-te čimprej sestavijo in jih predložijo v potrditev delavskemu svetu podjetja.

2. V zvezi s sklepom seje UOP z dne 20. X. 1965 glede obravnavanja pokalkulacij za večje objekte je UOP ugotovil, da se vrši kontrola normativov na večjih objektih in sestavljajo dodatni normativi za posamezne delovne postopke. Poslovne enote so dolžne, da sodelujejo s svojim strokovnim kadrom pri sestavljanju normativov za nove gradbene postopke in pri tem koristijo rezultate dosedanjega dela, o čemer morajo redno poročati operativni službi centrale.

3. Glede zasedbe sistemiziranih delovnih mest in povečanja števila strojnikov v SPO kar je upravni odbor podjetja ugotovil na svoji seji dne 14. II. 1964, je urejeno s kadrovanjem novih strojnikov, ki bodo v kratkem vključeni v proizvodni proces. O ostalih vprašanjih, ki so bila postavljena na isti seji ob obravnavi SPO, bo poročilo obravnavano na naslednji seji UOP.

4. Obdržal se v veljavi sklep upravnega odbora podjetja, da so dolžne enote mesečno planirati uporabo strojev težke mehanizacije.

5. Razreši se komisija za spremljanje po-

slovanja SPO, ki jo je upravni odbor imenoval kot začasno, ker je svoje delo uspešno končana.

6. Pojasnilo o gradnji samskih domov v Celju in Kopru se vzame na znanje. Ugotovljeno je, da je pripravljena vsa dokumentacija in odkupljeno zemljišče. Z gradnjo bo mogoče pričeti takoj, ko bodo potrebe za nastanitev samskih delavcev to narekovale.

7. Da se izkoristijo kapacitete počitniških domov, naj se v času izven sezone oz. v sezoni, kadar niso zasedene po članih našega podjetja, oddajo proste kapacitete tudi drugim gostom. Člani kolektiva naj prijavijo svoje bivanje v počitniškem domu vsaj 14 dni prej. Obvestilo o tem naj se objavi v Gradisovem vestniku.

8. Poročilo o kritičnosti stanja glede nabave leša, o čemer je upravni odbor podjetja že razpravljal na seji dne 6. III. 1965, se vzame na znanje. Omejitve uporabe leša v enotah ostane še nadalje v veljavi. Podjetje ni pristopilo v članstvo poslovnega združenja »Les«.

9. Še nadalje ostane v veljavi sklep z dne 16. III. 1965 pod toč. 4d glede kontrole kvalitete obračunske službe v podjetju in nadzorstva kvalitete obrtniških del. Za obrtniška dela naj se sklenejo pogodbe s stalnejšimi kooperanti, kolikor to dopuščajo razpisni pogoji o prevzemanju del.

10. Obvestilo o možnosti črpanja gramoz za OGP v zvezi s sklepom seje UOP z dne 20. IV. 1965 se vzame na znanje. Potrebno je napraviti nadaljnje korake pri odgovornih forumih in določiti obliko poslovnega sodelovanja med podjetji v zvezi s tem vprašanjem.

11. Poročilo o poteku študijske obdelave krovsko-kleparških del in črnih kritin se

vzame na znanje. Delo bo predvidoma dokončano do konca marca 1966.

12. V zvezi s sklepi, ki so bili sprejeti na seji dne 6. VIII. 1965, ob uveljavljanju gospodarske reforme, ugotavlja UOP, da so bili delno že izvedeni, oz. se izvajajo. Glede prehrane delavcev, ki so vezani na obrate družbene prehrane oz. naše menze, naj kadrovska služba pripravi podrobno poročilo o številu ljudi, ki se hranijo v menzah oz. v obratih družbene prehrane. Potrebno je ugotoviti, ali je za vse delavce urejena možnost primerne prehrane glede na to, da so bili ugotovljeni večji izpadi z dela zaradi bolezni. O gornjem vprašanju bo upravni odbor podjetja ponovno razpravljal na X. seji upravnega odbora podjetja.

13. Sklepi upravnega odbora podjetja, sprejeti na prejšnjih sejah o enotnem sistemu vodenja administracije v podjetju, o vodenju kartoteke za VK delavce in druge kadre, o izvajanju mesečnih obračunov po sektorjih in analiziranju režijskih stroškov po enotah, so bili izvršeni oz. se izvršujejo, kakor je bilo predvideno.

V gospodarskem načrtu za prihodnje leto bo predviden normativ za višino režije, ki naj bi bila dopustna v posamezni enoti.

14. Predložena so bila poročila o zalogah nekurantnega materiala, o kompletiranju opreme cevnih odrov in o koriščenju kapacitete centralne betonarne. Člani UOP bodo poročila proučili in dali svoje pripombe na prihodnji seji UOP, ko se bodo navedena poročila obravnavala.

15. Za vršilca dolžnosti šefa strojno-prometnega obrata imenuje UOP tov. Josipa Lipovca za čas odsotnosti tov. Vovka zaradi bolezni. Delo naj prevzame dne 4. XII. 1965. Vršilca dolžnosti šefa je na najprimernejši način uvesti v delokrog delovnega mesta.

16. Po opravljenem razpisu za zasedbo delovnega mesta vodje uprave delavskih domov in naselij za ljubljansko področje je UOP izbral tov. Antona Švajgerja, ki izpolnjuje razpisne pogoje. Sklep o imenovanju se vroči izbranemu kandidatu in ga obvesti o nastopu dela. Datum določi kadrovsko-socialna služba.

17. Poročilo o izplačanih in obračunanih

osebnih dohodkih za čas do vključno oktobra 1965 se vzame na znanje.

18. Poročilo o izplačanih poprečnih oseb. dohodkih po kvalifikacijah za leto 1965 se po obravnavi vzame na znanje.

19. Pregled stanja na tržišču, podan na seji, sprejme upravni odbor podjetja po obširni obravnavi.

Posebno pozornost je treba posvetiti angažiranju kapacitet strojev težke mehanizacije, ki se uporablja pri delu na srednji Dravi za gradbeno sezono v letu 1966.

20. Obravnava poročila o uvajanju interne cene za storitve bo na naslednji seji upravnega odbora podjetja.

21. Delavskemu svetu podjetja se predlaga pristop v članstvo Komercialne investicijske banke v Ljubljani s tem, da se vloži ustanovni delež 50 milijonov din na 5 let, vezani depozit 50 milijonov na 3 leta in prenese razpolaganje s sredstvi žiro računa iz SDK v imenovano banko.

22. Dopolnilo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov delavcev, poslanih na izvajanje investicijskih del v ZR Nemčijo, predlaga upravni odbor podjetja delavskemu svetu podjetja v potrditev, kakor je bilo predloženo.

23. Tov. Janku Safariču, tehniku GV Celje se odobri uporaba privatnega osebnega avtomobila v službene namene do največ 700 km mesečno.

24. Odobri se 14-dnevna praksa pri firmi »Wacker«, München, tov. Francu Plescu iz KO Ljubljana. Podjetje plača potne stroške, stroške bivanja pa plača tvrdka »Wacker«.

Predsednik UOP:

Ing. Rudi Cerkovnik

UO podjetja

IX. redne seje upravnega odbora podjetja, ki je bila 29. decembra 1965 na centrali podjetja v Ljubljani

1. Pri pregledu sklepov ugotavlja UOP, da so bili izvršeni, oz. so v izvrševanju.

2. Na znanje se vzame poročilo o uvajanju interne cene za storitve, po katerem je

ugotovljeno, da delo ni bilo izvedeno po programu, ker enote niso še predložile svojih predlogov glede uvedbe interne cene. Po obravnavi ugotovi UOP, da predložen način formiranja interne cene v današnjih pogojih tržišča ni aktualen.

3. Poročilo o problematiki vzdrževanja strojnega in voznega parka se vzame na znanje. UOP naroča kovinskim obratom, da usposobijo v delavnicah specialiste za popravilo posameznih strojev. Tipizacije strojev spričo spreminjanja vrst motorjev, vgrajenih v posamezne gradbene stroje iste tovarne, ni mogoče doseči.

Izvesti je tehnični prevzem strojev po opravljenem popravilu tudi iz lastnih delavnic. Postopek pri naročanju popravil mora biti tak, kakršen je pri oddajanju strojev v popravila tujim delavnicam.

Vzdrževalno službo je treba okrepiti s strokovnjaki strojne stroke in uvesti evidenčne kartone popravil posameznih strojev. Strokovnjaki strojne stroke so nujno potrebni za pravilno organizacijo vzdrževalne službe.

4. Poročilo o stanju poslovanja s cevnimi odri v podjetju se vzame na znanje.

V zvezi s poročilom naroča UOP naslednje:

a) vse cevi in spojni material za odre in podporne konstrukcije prevzame v upravljanje in evidenco LIO Skofja Loka,

b) LIO Skofja Loka je dolžan pod toč. a) naveden material vzdrževati, kompletirati ter voditi evidenco kompletnih garnitur in ostalega materiala za postavljanje fasadnih odrov in podpornih konstrukcij.

Stroj za vzdrževanje cevnih konstrukcij se dodeli LIO Skofja Loka;

c) v načelu prevzema izdelavo fasadnih odrov in težkih podpornih odrov iz cevne materiala obrat Skofja Loka s tem, da da na razpolago za to specializirane strokovnjake (tehnike, delovodje, instruktorje, monterje), drugo delovno silo pa preskrbijo gradbene enote. Manjše konstrukcije iz cevni odrov postavljajo enote same in imajo zato v stalni uporabi določeno količino cevne materiala, ki bo evidentiran v LIO Skofja Loka;

č) strokovne službe na centrali izdelajo

predlog internih cen za najemnino oz. odpisovanje vrednosti cevne materiala;

d) po programu zasedbe s kadri, ki ga izdelata LIO Skofja Loka in operativna služba centrale, preskrbi kadrovska služba ustrezni strokovni kader;

e) rok za izvedbo vseh del pod gornjo točko je konec maja 1966;

f) obrat v Skofji Loki bo izvajal montažo podpornih konstrukcij po načrtih, ki jih izdelata priprava dela operativne službe centrale.

5. V zvezi s poročilom komercialne službe centrale o zalogah nekurantnega in odvečnega materiala UOP naroča poslovnim enotam, da takoj odprodajo ali odpišejo nekurantni in odvečni material po navodilih, ki jih je izdelala gospodarsko-finančna služba. V bodoče naj poslovne enote preudarno naročajo material, da ne bodo nastajale znova nepotrebne zaloge, ki bi vezale obratna sredstva podjetja.

6. UOP vzame na znanje poročilo o uporabi kapacitet centralne betonarne v Ljubljani. V zvezi s tem naroča:

a) še v prihodnje je treba voziti beton z avtomešalci in v konicah s prekučniki, ki morajo biti v ta namen primerno opremljeni, da ne bo iztekal beton. Z avtomešalci naj se prevažajo predvsem beton višjih mark in na večje razdalje;

b) z uvedbo kapacitet centralne betonarne je del prejšnjih betonskih mešalcev prostih. Popravi naj se le tiste, ki ne zahtevajo večjih popravil. Ostale naj se odpiše ali odproda.

7. UOP ugotavlja, da so osnutek sprememb in dopolnitev statuta podjetja obravnavali člani kolektiva v celotnem podjetju in predlaga delavskemu svetu, da sprejme omenjene spremembe in dopolnitve. Posebno poročilo v zvezi s sprejetjem statuta bo UOP podal na redni seji delavskega sveta podjetja.

8. UOP ugotavlja, da so vse enote podjetja obravnavale osnutek pravilnika o delitvi dohodka in predlaga DSP, da sprejme osnutek z dopolnitvami, kakršne bodo zapisane v posebnem poročilu.

9. Zaradi uskladitve pravilnika o delitvi osebnih dohodkov z veljavnimi zakoni pred-

laga UOP delavskemu svetu podjetja določene spremembe in dopolnitve, ki se nanašajo na:

- a) uskladitev besednega dela z zakonitimi določili,
- b) na spremembo startnih osnov, izraženih v mesečnih zneskih točk na urne zneske v točkah,
- c) na spremembo obračuna osebnih dohodkov, tako da bo za vse delavce v podjetju enak obračunski dan, tj. 15. v mesecu, izplačilni dan pa 1. v mesecu. Zaradi tega se tistim delavcem, ki so imeli do sedaj obračunane osebne dohodke od 1. do konca meseca, poračunajo prejete akontacije od 15. januarja do konca januarja v 5 mesečnih obrokih.

10. Odobri se uporaba privatnih osebnih vozil v službene namene za naslednje tovariše:

- ing. Francu Gačniku, tehn. pomočniku GV Maribor do 1.500 km mesečno,
- Josipu Lipovcu, v. d. šefu SPO do 1.200 kilometrov mesečno,
- Ivanu Lovcu, šefu KO Maribor do 1.000 kilometrov mesečno,
- Ludviku Rizmalu, komerc. šefu KO Maribor do 800 km mesečno,
- Edu Štaretu, komerc. šefu KO Ljubljana do 800 km mesečno.

11. UOP predlaga DSP, da sprejme sklep o popravku pravilnika o potnih in selitvenih stroških, v čl. 19 v naslednjem:

»Do povračila prevoznih stroškov na delo in z dela so upravičeni delavci, največ do zneska, ki je bil do sedaj izplačan. Event. podražitve cen prevoznih podjetij gredo na račun uporabnika. Ta sklep naj bi veljal za mesec januar, ko bo mogoče ugotoviti dejanske prevozne stroške v zvezi s predvidenimi podražitvami.«

12. UOP predlaga, da se člen 20. obstoječega pravilnika OD, ki govori o 50 % doplačilu o delu v podaljšanem delovnem času, v celoti črta. Ta predlog naj gre v obravnavo kolektiva. Analogno je potem korrigirati čl. 22. in 23., ki govorita o delu na dan tedenskega počitka in ob državnih praznikih.

Predsednik UO podjetja:

Ing Rudi Cerkovnik

DS podjetja

XVI. zasedanja delavskega sveta podjetja, ki je bilo 30. decembra 1965

1. Pri pregledu sklepov prejšnjega zasedanja je DSP ugotovil, da so bili izvršeni. Glavni direktor in komercialni direktor se pooblastita, da ugotovita, kako bi bilo mogoče financirati dograditev stanovanj za tržišče v Mariboru iz obratnih sredstev.

2. Poročilo overovatelja zapisnika zadnje seje se vzame na znanje.

3. Potrdijo se sklepi upravnega odbora, sprejeti na VIII. in IX. seji.

4. Delavski svet podjetja sprejme sklep o pristopu v članstvo Komercialne investicijske banke v Ljubljani s tem, da se vloži ustanovni delež petdeset milijonov dinarjev na 5 let, vezani depozit petdeset milijonov na tri leta in prenese razpolaganje s sredstvi žiro računa iz SDK v imenovano banko.

5. Dopolni se 19. člen pravilnika o potnih stroških delavcev podjetja »Gradis« v naslednjem:

»Povračilo prevoznih stroškov poti na delo in z dela pripada delavcem, ki so do takega povračila za prevoz upravičeni, in to največ do zneska, ki so ga prejeli do vključno 31. XII. 1965. Vse event. podražitve cen prevoznih podjetij gredo na račun upravičenca do povračila prevoznih stroškov. Ta dopolnitev velja od 1. januarja 1966 dalje.

V mesecu januarju naj UOP predloži utemeljen predlog o dokončni ureditvi povračila prevoznih stroškov delavcem za pot na delo in z dela.

6. Predlog spremembe in dopolnitve statuta podjetja, ki je bil v obravnavi med člani delovnega kolektiva, se sprejme s temi dopolnitvami:

a) v 31. členu prečiščenega besedila predloga statuta se v 2. odst. črtajo besede: »od 15. oktobra do 15. aprila pa je pričetek dela ob 6.30 uri in konec ob 14.30 uri«;

b) na koncu 36. člena prečiščenega besedila predloga statuta se doda nov odstavek, ki se glasi:

»Obvestila iz prejšnjega odstavka vlagajo člani delovne skupnosti preko kadrovskega

oddelka v enoti oziroma kadrovske službe na centrali.«;

c) na koncu 33. člena prečiščenega besedila predloga statuta se doda nov odstavek, ki se glasi:

»Za delavce, katerih delovna doba pri tem podjetju znaša manj kot 1 leto, se čas pod b, c in d skrajša za en mesec.«;

č) dopolni se 161. člen prečiščenega besedila tako, da se pripiše nov odstavek tega člena, ki se glasi:

»Sklad skupne porabe in rezervni sklad za osebne dohodke predstavljata tisti del dohodka, s katerim razpolagajo samostojno poslovne enote po odbitku skupnih skladov podjetja.«

Delavski svet podjetja sprejme začasno spremembo in dopolnitve statuta, na katere ima občinska skupščina pravico dati svoje pripombe v 30 dneh od prejema predloga, nakar bo delavski svet podjetja dokončno sprejel statut.

7. Sprejme se predlog pravilnika o delitvi dohodka (čistega dohodka) podjetja »Gradiš« s temi dopolnitvami:

a) V 11. členu predloga se na koncu 3. odstavka namesto pike postavi vejica in dopiše: »in to le, če so bili storjeni vsi ukrepi v smislu določil 14. člena tega pravilnika«.

b) V 12. členu se črta 2. odstavek.

c) Na koncu 14. člena se doda nov odstavek, ki se glasi:

»O ukrepih, navedenih v tem členu, odloča delavski svet podjetja.«

Pravilnik velja od 1. januarja 1966 dalje.

8. V smislu pravilnika o delitvi čistega dohodka razporedi delavski svet podjetja za skupne sklade iz doseženega dohodka za leto 1965 tele zneske:

	v milij. din
za rezervni sklad za osebne dohodke	400
za obratna sredstva	200
za obvezne rezerve podjetja, občine in republike (ocenjeno)	65
posojilo za energ. in Skopje (ocenjeno)	100
skupne potrebe podjetja (poč. domovi, sindikat, šport)	85
skupaj	850

Sredstva rezervnega sklada za osebne dohodke se bodo uporabljala tako kot so se sredstva iz leta 1964. Ta sklad se začne črtati 1. januarja 1966.

9. Potrdi se predlog plana investicijskega vzdrževanja osnovnih sredstev za leto 1966 in določiti enotna stopnja za investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev podjetja za leto 1966: 7,5 % od nabavne vrednosti osnovnih sredstev.

10. Sprejme se poročilo komisije za investicije. Zaradi sprememb v predračunih se odobri iz poslovnega sklada h gradbenim investicijam, ki jih je odobril delavski svet podjetja dne 31. 3. 1965

— za kotlarno LJO Skofja Loka od 35,000.000 din na 57,388.920;

— za adaptacijo upravnih prostorov na centrali od 10,000.000 din na 15,717.000;

— za kotlarno Jesenice (varianta II po predlogu) od 66,062.026 din na 89,981.778.

Na novo se odobri gradbena investicija — polnilnica akumulatorjev v KO Ljubljana na 1,030.000 din.

11. Znižajo se odobrene investicijske vsote za gradbene investicije, ki jih je delavski svet podjetja odobril dne 31. 3. 1965, in to:

— za strop v traktorski delavnici KO LJ od 8,000.000 na 2,000.000 din;

— za rekonstrukcijo separacije Dogoše pri Mariboru od 10,000.000 na 6,000.000 din;

— za nadstrešek za SIP in pred mehanično delavnico KO Ljubljana ter ureditev od 25,000.00 na 12,500.000 din.

12. Odobrijo se nove nabave mehanizacije: dodatna oprema za betonarno na

Jesenicah	8,000.000
rekonstrukcija separacije Dogoše	14,000.000
vibroster Duplex za Jesenice	4,000.000
ster za tirefone za OGP LJ.	1,400.000
orodje »tornax« za KO LJ. in Mrb.	256.000
nakladač UL — »14. oktobra«	21,000.000
dvigalna naprava za prednapete nosilce	350.000
kabine za traktorje Ferguson za OGP	390.000
komnibus Fiat za SPO	3,050.000

13. Odobrijo se nabave osnovnih sredstev za leto 1965:

4 kos stoli za KO Ljubljana . . . 31.600

3 kos mize za KO Ljubljana	15.900
9 kos stolov	21.600
18 kos Jo-Jo blazin za bivalne vagone	358.200
1 kos miza sejna	39.071
3 kos mize klubske za LIO Škofja Loka	345.527
2 kos stola klubska	40.400
1 kos omara za kartoteko za Celje	274.789
1 kos foto fleš	166.562
14. Odobrijo se nabave iz sklada skupne porabe:	
1 blagajna register za počitniški dom Ankaran	660.000
12 omar za počitniški dom v Anka- ranu	907.200
15. Odobri se prenos objekta G-15028 (hlev) iz poslovnega sklada na sredstva skupne porabe po nabavni vrednosti 1.293.435 din z odpisi do 31. 12. 1965 994.478 din in seda- nja vrednost 298.957 din. Objekt je adapti- ran v učilnice, ki jih uporablja Center za izobraževanje kadrov.	
16. Odobri se odprodaja osnovnih sredstev — obrat Brežice — za objekt in orodje v osnovni vred- nosti	16.712.585
odpisi do 31. 12. 1965	8.102.935
sedanja vrednost na dan 31. 12. 1965	3.609.650
iztržek po kupni pogodbi	4.000.000
kritje razlike iz rezervnega sklada podjetja	4.609.650
17. Odobri se prodaja 7 dvigalk za opaž — ročnih (invent. št. G-21279, 21280, 21282, 21281, 21284, 21290, 21292) za skupno vrednost 770.000 din.	
18. Odobri se odpis osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe po predlogu komi- sije, in sicer:	
a) osnovna sredstva:	
po knjižni osnovni vrednosti	96.705.899
odpisi do 31. 12. 1965	94.245.570
po sedanji vrednosti na dan 31. 12. 1965	2.460.329
komisijsko ocenjena vrednost odpi- sanih osnovnih sredstev	599.980
za kritje iz rezervnega sklada pod- jetja	1.860.349
b) sredstva skupne porabe:	
po knjižni osnovni vrednosti	6.767.194
vrednost odpisov do 31. 12. 1965	6.728.677
sedanja vrednost	38.517

ocenjena vrednost objekta 4.800.000
katera vrednost bremeni sredstva
skupne porabe (poč. dom Anka-
ran)

Material odpisanih objektov evid. štev.
232, 233 in 234 se je uporabil za rekonstruk-
cije, zato se prenese vrednost 4.800.000 din
v izvršeno adaptacijo.

Sedanja vrednost opreme sklada skupne
porabe v znesku 38.517 din bremeni sred-
stva skupne porabe

c) osnovna sredstva DUR:
po knjižni osnovni vrednosti 117.320
vrednost odpisov do 31. 12. 1965 114.843
sedanja vrednost na dan 31. 12. 1965 2.477
ocenjena vrednost odpisanih osnov-
nih sredstev 300
za kritje iz rezervnega sklada 2.177

19. Odpise se lesena baraka — mizarska
delavnica (inventarna štev. G-6052) v vred-
nosti 17.454.528 zaradi dotrajanosti in vpiše
pod isto številko nova vrednost rekonstru-
irane barake mizarske delavnice v skupni
vrednosti 22.460.351 din.

20. Potrdi se spremembe pravilnika o de-
litvi osebnih dohodkov delavcev podjetja
»Gradis« z veljavnostjo od 1. 1. 1966:

a) zaradi uskladitve določil pravilnika s
temeljnimi zakonom o delovnih razmerjih;
b) tabela startnih osnov se spremeni tako,
da se dosedanje število točk, določenih za
mesec, preračuna na število točk na uro;

c) obračunsko razdobje je za vse delavce
v podjetju enako, in sicer od 16. do 15. v
naslednjem mesecu.

Ker je bilo do sedaj za nekatere delavce
v podjetju obračunsko obdobje za izplačila
osebni dohodkov od prvega do zadnjega
v mesecu, se s prehodom na obračunsko
obdobje od 16. do 15. v naslednjem mesecu,
poračunajo prejete akontacije za polovico
meseca v petih enakih obrokih, začeniši z
januarjem 1966.

21. Delavski svet podjetja sklene, da se
predloži v obravnavo delovni skupnosti
predlog spremembe pri plačilu dodatka za
opravljeno nadurno delo, delo na dan te-
denskega počitka in državnih praznikov.

22. Potrdi se sprememba pravilnika o de-
litvi osebnih dohodkov delavcev, poslanih

na izvajanje investicijskih del v ZR Nemčijo, kakor je bila predlagana.

23. Delavski svet podjetja daje soglasje na odobritve posojil za individualno stanovanjsko gradnjo, in to:

- a) za obrat gradbenih polizdelkov
- tov. Bernardi Smrajc za gradnjo stanovanjske hiše 2.000.000 din,
- tov. Marti Grubačevič 1.000.000 din,
- tov. Francu Zupancu za nakup stanovanja 1.800.000 din.

Zavrne se predlagana odobritev posojila za tov. Ivana Rotmana v znesku 1.000.000 din, ker s posojilom ne bi pridobili nove stanovanjske površine.

- b) na gradbišču Koper:
- tov. Jakob Medved, delovodja, za gradnjo stanovanjske hiše 1.500.000 din.

24. Po 8. členu temeljnega zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini in na podlagi 185. in 277. člena temeljnega zakona o podjetjih se po določilih statuta podjetja o ustanavljanju enot ustanovi enota kot del podjetja za gospodarjenje s stanovanjskimi zgradbami, ki so v upravi Gradbeno industrijskega podjetja »Gradis« iz Ljubljane.

- 1. sedež enote: Ljubljana, Korytkova ulica 2;

2. poslovni predmet: posluje v smislu temeljnega zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami, zlasti pa:

- a) sklepa stanovanjske pogodbe z nosilci stanovanjske pravice,
- b) sklepa najemne pogodbe,
- c) opravlja tekoča vzdrževanja stanovanj,
- č) določa višino stanarin,

ne more pa kupovati in graditi stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov;

- 3. vodja enote: upravnik, ki ga imenuje upravni odbor podjetja po javnem razpisu;

- 4. enota nima samostojnih pravic.

Podjetje ima v svojem upravljanju preko 360 družinskih stanovanj in garsonier, ki jih je zgradilo ali kupilo za svoje člane delovne skupnosti in je zaradi tega ustanovitev enote za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami v upravi podjetja, utemeljena.

25. Delavski svet podjetja ugotavlja, da bodo že obstoječe organizacijske enote v

podjetju, tj. počitniški dom Ankaran v Kopru, počitniški dom v Poreču in počitniški dom na Pohorju, stopali v poslovna razmerja z drugimi, ki niso člani delovnega kolektiva imenovane enote nimajo samostojnih pravic. Obračun stroškov za vse počitniške domove potrdi vsako leto posebej delavski svet podjetja. Počitniške domove zastopajo in zanje podpisujejo iste osebe, ki so pooblaščenice za podpisovanje za podjetje »Gradis«.

26. V smislu 3. tč. sklepa o ustanovitvi enote podjetja »Uprava delavskih domov in naselij« se določa, da bo imel upravni odbor omenjene uprave skupaj osem članov, od katerih se volijo trije člani iz vrst kolektiva enote, drugi pa iz enot, katerih delavci uporabljajo kapacitete uprave delavskih domov in naselij, in sicer: GV Ljubljana, GR Ljubljana-okolica, KO Ljubljana, SPO Ljubljana in OGP Ljubljana po enega člana, katerega imenujejo delavski sveti navedenih enot. Člane upravnega odbora se mora izvoliti v januarju 1966.

27. Odobri se neodplačani prenos pravice uporabe zemljišča parc. števil 46/19, 36/3, 46/20, 46/1 in 41/4 k. o. Kapucinsko predmestje na občinsko skupščino Ljubljana-Center.

28. Delavski svet podjetja sklepa, da se pristopi k poslovnemu združenju »Industrijske cone Koper«. Kot zastopnika v združenju se imenuje tov. ing. Janez Gričar, za njegovega namestnika tov. Mirko Polak.

29. Glavni direktor podjetja se pooblašča za odobranje gradnje objektov za trg oz. pridobitev lokacije po programu podjetja. Financiranje se izvaja iz namenske določenih obratnih sredstev podjetja.

30. V komisijo za racionalizacijo se namesto tov. ing. Cerkovnika imenuje kot predsednik komisije tov. ing. Janez Pogačnik.

31. Odobri se obračunavanje stroškov upravno-prodajne režije v breme stroškov enot podjetja od dosedanjih 5 na 7 odstotkov od doseženega dohodka.

32. Na vlogo gradbenega vodstva Celje glede odobritve pričetka gradnje samskega doma ugotavlja DSP, da pričetek gradnje še ni utemeljen. O pričetku gradnje bo delavski svet podjetja obravnaval pozneje.

33. V obravnavo se predloži poročilo komisije za varstvo pri delu, ki bo obravnavano na prihodnjem zasedanju.

Predsednik DSP:

Božo Lukač

Overovatelj:

Francka Erjavec

Vinko Brglez

Strokovni svet podjetja je na svoji IX. seji sprejel sklep, da predloži delavskemu svetu podjetja naslednji

predlog za spremembo

*Pravilnika o strokovni izobrazbi in praksi delavcev podjetja, ki delajo investicijsko-tehnično dokumentacijo, in oseb, ki vodijo posamezne vrste del pri graditvi investicijskih objektov.

Čl. 14 in 15 veljavnega pravilnika se odpravita in namesto njih vstavi novi člen 14, ki se glasi:

Ce so določena gradbena dela tehnično zelo zahtevna in odgovorna, je za odgovorne vodje takih gradenj imenovati le osebe, ki imajo poleg pooblastila po čl. 12 prakso pri izvajanju podobnih del oziroma posebno znanje, ki je za izvajanje takih del potrebno. Za zelo zahtevna in odgovorna gradbena dela po tem členu se smatrajo zlasti dela, ki so za zaposlene delavce posebno nevarna ali pa pri nepravilnem izvajanju lahko pride do skritih napak s hudimi posledicami. Taka dela so npr. dela pri težkem fundiranju, gradnja rovov v težavnem terenu, težka montaža, nekatera dela v zvezi s prednapenjanjem kablov pri prednapetem betonu zelo visokih mark in podobno.

Taka dela se izvajajo samo v prisotnosti odgovornega vodje.

Za izvajanje tega člena je zadolžena predvsem odgovorna oseba, ki je pooblaščen za imenovanje odgovornega vodje del in glavni inženir podjetja. Strokovni svet podjetja je pooblaščen za tolmačenje tega člena v spornih in dvomljivih primerih.

DS Kovinski obrati

IX. zasedanja delavskega sveta poslovne enote Kovinski obrati Ljubljana, ki je bilo dne 6. XI. 1965 s pričetkom od 12.00 uri v sejni sobi

1. Pri pregledu sklepov VIII. zasedanja je bilo ugotovljeno, da so vsi sklepi v redu izvršeni in da ni pripomb na izvrševanje sklepov ali na sam zapisnik.

Vendar je sklep VIII. rednega zasedanja glede izrednih dopustov za zdravju škodljivo delo dopolnjen tako, da je izredni dopust za delovno mesto mehanika v akumulatorski delavnici 2 delovna dneva.

2. Delavski svet je bil seznanjen z delom 4 redne seje upravnega odbora poslovne enote Kovinski obrati Ljubljana in je soglasno potrdil vse sklepe in delo tega samoupravnega organa.

3. Nadalje so bili člani seznanjeni z delom delavskega sveta podjetja in glavnimi pokazatelji poslovanja celotnega podjetja po periodičnem obračunu proizvodnje per 30. IX. 1965. Vsa izvajanja o delu tega samoupravnega organa podjetja je delavski svet vzel na znanje brez bistvenih pripomb.

4. Delavski svet je razpravljal o analizi poslovanja po periodičnem obračunu proizvodnje naše poslovne enote per 30. IX. 1965 in je v zvezi s pokazatelji analize sprejel tele sklepe:

1. Zmanjšati je zaloge v skladiščih.

2. Specifikacije materiala naj bodo izdelane brez večjih pribitkov rezerv.

3. Ob razpisu vsakega delovnega naloga mora biti izdelana specifikacija delovnih ur in materiala, oziroma točno kalkulirani stroški.

4. Takoj po izstavitvi delovnega naloga naj se material v skladišču dvigne.

5. Popisna komisija ob inventuri naj se stavi seznan in naj izloči ves nepotreben material. Kolikor obstaja nekurantni ali odvečni material, ga je ponuditi interesantom.

6. Obvezno je uveljaviti vse razlike v cenah.

7. Vse delovne naloge, ki so izstavljeni, je treba boljše tehnično obdelati.

8. Ponovno je izvršiti analizo režije poslovnih enot in jo predložiti na prihodnjem zasedanju.

5. Delavski svet je bil seznanjen s poslovníkom o delu uprave samskih domov in naselij in nanj nima pripomb.

K sklepu delavskega sveta podjetja o ustanovitvi enote — uprava samskih domov in naselij pa delavski svet poslovne enote pripominja, da je plačevanje karšnihkoli razlik za bivanje naših delavcev v samskih domovih in naseljih nerealno, če hočemo naše poslovanje postaviti na bazo ekonomskih medsebojnih odnosov. Zaradi tega je potrebno, da se pri zaračunavanju stanarin uvede dosledna ekonomska cena.

6. Delavski svet je imenoval popisne komisije za popis per 31. XII. 1965, kot sledi: **Glavna popisna komisija:**

Paternost Stojan, šef nabave in prodaje
Hlade Peter, VK avtomehanik
Sterle Ivanka, administratorka — likvidator.

Komisija za popis osnovnih sredstev:

Košir Janko, obratovodja
Zobec Alojz, vodja priprave dela
Adela Rebolj, strojepiska

Popisna komisija za skladišče I:

Jože Karun, VK ključavničar
Justina Mesesnel, mat. knjigovodja skladišča II

Vinko Močnik, skupinovodja Plesk. del.

Popisna komisija za skladišče II:

Janez Milnar, mojster traktorske delavnice
Ferdo Jauk, VK avtomehanik
Marinka Bajt, mat. knjigovodja skladišča I

Popisna komisija za skladišče III:

Miha Dermol, konstruktor
Ivan Dolenc, vodja prirezovalnice
Slavko Jerman, mojster strug. delavnice

Popisna komisija za inventar in orodje:

Mirko Košir, VK ključavničar
Ludvik Vehovec, skupinovodja režijske skupine

Ivanka Leban, blagajničarka

Popisna komisija za nedokončane proizvodnje:

Franc Rode, kalkulanta obratov
Janez Šifer, obratovadja OE kleparske delavnice

Ada Senčur, materialni knjigovodja
Popisna komisija za terjatve in obveznosti:

Jana Sušteršič, likvidator
Jana Seligo, finančni knjigovodja
Marta Zevnik, administratorka

7. Delavski svet sklone, da se na tečaj za HTV v okviru DU Ljubljana-Moste-Polje ne pošlje udeležence, da pa se pošlje predlog Centru za izobraževanje, da se tak seminar izven delovnega časa organizira v okviru podjetja.

8. Nadalje sklone delavski svet, da se račun za počastitev članov kolektiva ob 20-letnici podjetja krije iz sredstev neindividualnih osebnih dohodkov poslovne enote.

9. Delavski svet se strinja za organizacijo stalnega servisa za stroje in naprave firme »Wacker« iz Zah. Nemčije in odobri 14-dnevno praktično izpopolnjevanje pri tej firmi tov. F. Plescu, mojstru elektrodelaavnice.

10. V smislu poročila posebne komisije sklone delavski svet, da tov. Milan Lebeničnik ustreza na svojem delovnem mestu in da ostane še nadalje v delovnem razmerju.

11. Vlogo članov kolektiva, ki imajo postavljene garaže na našem območju, se odstopi v reševanje upravi poslovne enote.

12. Ustrezno je urediti pospešeno delitev toploga obroka in na sestanku mojstrov delavnice določiti ponoven vrsti red delavnice za dopoldanski odmor pri delu.

13. Poveljniku gasilske ekipe se naroči, naj v skladu s finančnimi možnostmi napravi prioriteten vrstni red nabav novih gasilskih aparatov.

Nadalje sklone delavski svet, da morajo biti vaje gasilske ekipe 1-krat mesečno in da se za te vaje izstavi poseben delovni nalog, katerega stroški se delijo za vse koristnike območja obratov.

14. Nadalje je bil delavski svet seznanjen z zasedenostjo z deli v posameznih delavnicah.

Sklenjeno je, naj uprava poslovne enote poskrbi, da se najde primerno delo za zimski čas za kleparsko obračunsko enoto.

Drugih pripomb ali problemov ni bilo in je bilo zasedanje zaključeno od 15.30.

Predsednik DS KO:
Lado Povž

UO

Kovinski obrati

IV. redne seje upravnega odbora poslovne enote Kovinski obrati Ljubljana, ki je bila dne 19. X. 1965 s pričetkom ob 12. uri v sejni sobi

1. Ugotovljeno je, da so bili vsi sklepi prejšnje seje izvršeni. Clani nimajo pripomb na izvrševanje sklepov ali na sam zapisnik.

2. Upravni odbor je bil seznanjen z delom DS podjetja in z njegovimi sklepi na 13. in 14. zasedanju.

Clani nimajo ostalih pripomb na delo samoupravnih organov podjetja, vendar postavljajo vprašanje, kako da se pripombe članov kolektiva ob sprejemanju samoupravnih aktov ne upoštevajo. V pravilniku o potnih stroških oziroma znižanih dnevnih za terensko delo so namreč razponi postavljeni prenizko in obstaja v naši poslovni enoti problem, kako pošiljati na terensko delo delavce, ki si iz dnevnice ne morejo kriti stroškov na terenu.

3. Na podlagi periodičnega obračuna za III. kvartal poslovnega leta 1965 ugotavlja upravni odbor pozitivno poslovanje poslovne enote, vendar naroča, da se do prihodnje seje izdela stroškovnik, oziroma ugotovi poprečne stroškov na 1 vajenca na poslovni enoti.

4. Po poročilu šefa poslovne enote o zasedenosti z delom, ugotavlja upravni odbor potrebo, da se od naročnikov po možnosti že ob podpisu pogodbe zahteva vse potrebne načrte in da je potrebno ojačati oziroma še bolj aktivirati delo v sami tehnični pripravi dela.

Zaradi kontinuiranega dela v vseh delavnicah je treba vse pripadajoče letne dopuste obvezno koristiti do konca leta.

5. Upravni odbor ugotavlja pozitivne rezultate ocenjevanja po pravilniku o nagrajevanju po delu vendar smatra, da je potrebno sistem nagrajevanja še naprej poglobljati in nadaljevati v smislu že prej sprejetih sklepov ter v vse delavnice dostaviti prepise ocenjevanja.

6. Na podlagi poročila in analize Zdravstvenega doma Ljubljana-Moste o opravljenih periodičnih pregledih, je upravni odbor zavzel naslednje sklepe:

— vsako ravnanje železa na ravnalni plošči in zagon motorjev je v delavnicah prepovedano;

— ponovno naj se da predlog komisiji DS podjetja za investicije, za dodelitev nujno potrebnih sredstev za zgraditev nadstreška na obeh straneh glavne hale, kjer bi se potem lahko opravljala vsa ravnalna dela in preiskusi motorjev ob vsakem vremenu;

— nabava stekel za elektrovarilce naj se vrši s sodelovanjem samih varilcev, ker se tako zagotovi ustrezna zatemnitev, ker je ugotovljeno, da obolenja na očeh zaradi varjenja pri varilcih ni;

— mojstri posameznih delavnic so zadovoljeni in odgovorni za naslednje ukrepe:

prepovedano je odlaganje mastnih krp kjerkoli v delavnicah, razen v zato določene zaboje,

prepovedano je imeti v delavnicah odprte posode z nafto, bencinom ali olji;

— vzame se na znanje priporočilo zdravstvene službe za preventivno okrevanje v letu 1966 za tele delavce: Jože Fevče, Jože Ivanc, Franc Stalec in Franc Zakrajšek.

7. Upravni odbor se načeloma strinja s sodelovanjem ZD Ljubljana-Moste, vendar je predhodno doseči prednostni čas v popoldanskem času, nakar bo o pogodbi sami še razpravljali delavski svet poslovne enote.

8. V zvezi s pregledom požarno-varnostnih naprav in dopisom centrale podjetja št. 3541 z dne 27. IX. 1965 glede dodatne nabave gasilnih aparatov, kar bi terjalo dodatne stroške preko 700.000 din, je urediti vprašanje financiranja s komercialno službo podjetja.

Clani gasilske ekipe morajo imeti redne vaje vsaj enkrat mesečno.

9. Prošnjam za povračilo potnih stroškov prihoda na delo, ki so jih vložili člani kolektiva tov.: Franc Kutnjak, Peter Urankar, Alojz Luzar, Stanko Kordič, Stane Hren in Vili Celec se ugodi v smislu pravilnika.

10. Tov. Rudolfu Cotiču odobri upravni odbor na njegovo prošnjo izredno plačani dopust 5 dni zaradi smrti očeta, ki je umrl

v inozemstvu, imenovani pa nima več rednega letnega dopusta. 3 dni pa ima izredni neplačani dopust.

11. Prošnja za stanovanje, ki jo je vložila tov. Marjeta Poredoš, se odstopi v reševanje komisiji za stanovanjska vprašanja na poslovni enoti.

12. V seminar za produktivnost dela, ki ga organizira DU Ljubljana-Moste-Polje, je prijaviti šefa poslovne enote in izvršiti prijavo na center za izobraževanje zaradi plačila šolnine.

13. Članom upravnega odbora je bil ponovno pojasnjen način izplačevanja sredstev za osebne dohodke iz leta 1964.

14. Odobrene so cene režijskih prevozov z režijskimi avtomobili poslovne enote, in sicer:

Fiat 1100 110 din/km,

Fiat 615 B 130 din/km.

15. Zaradi formiranja delovnih skupin je čimprej sklicati sestanek članov kolektiva v mehanični delavnici.

16. Uprava naj uredi vse potrebno za permanentni delovni nalog za popravilo orodja iz orodjarne.

17. Zavrne se obremenilna nota GV Ljubljana za dodatno obremenitev za vzdrževanje samskih domov, ker upravni odbor smatra, da so najemnine, ki s plačilom elektrike vred znašajo 5.000 din na stanovalca v samskih domovih, dovolj visoke za redno vzdrževanje samskih domov.

Seja je bila zaključena ob 15.30.

Predsednik UO KO:

Franč Pevec

UO Jesenice

III. redne seje upravnega odbora poslovne enote »Gradis«, Gradbeno vodstvo Jesenice, z dne 8. XI. 1965

1. Sklepi zadnje seje so izvršeni, K 7. sklepu zadnje seje se sprejme ponovni sklep in se ga posreduje s celotnim spisom pravnemu oddelku centrale podjetja, in sicer:

Podjetje je pripravljeno Malkoču Mehu izplačati socialno pomoč v višini 300.000 din, katero je smatrati kot uvidevnost do po-

nesrečenega glede pogojev nadaljnje zaposlitve.

Podjetje nadalje prizadetemu zagotavlja možnost napredka in zaposlitve pri podjetju, kolikor bo sam za to pokazal interes.

2. Vzame se na znanje 1/4-letni pregled fin. pokazateljev za celotno podjetje, ki ga poda komercialni šef.

Vsi pokazatelji tritrtletnega gospodarjenja kažejo ugoden rezultat poslovanja.

UO ugotavlja, da je pokazatelj OD za našo poslovno enoto v merilu podjetja v preteču med najnižjimi, zaradi tega so sprejeti naslednji sklepi:

proučiti je preko proizvodnih svetov tarifne postavke posameznih članov kolektiva,

po potrebi je zaposliti posamezna gradbena vodstva, da nam pokažejo njihove plačilne liste, da jih primerjamo z našimi po kvalifikacijah,

preiti na akordiranje na vseh delovnih mestih, kjer je to mogoče,

na delovnih mestih, kjer je mogoče delo akordirati, so delavci dolžni delati po akordu in akordnem ceniku.

3. Poročilo tov. šefa o rebalansu in spreminjanju plana v predvideni višini med gradbenimi in obrtniškimi deli, doseganju letnega plana, o prognozi plana za leto 1966, o tekočih delih, prevzemanju oziroma pridobivanju novih del se vzame na znanje.

K poročilu o stanju del. sile se sprejme sklep:

Pri sprejemanju nove delovne sile je zaostri kriterij.

Tehničnemu in delovodskemu kadru se prepoveduje popoldansko »fuš« delo izven podjetja.

Upravni odbor nadalje vzame na znanje informacijo o tem, da situacija v okviru podjetja ne dopušča, da bi pričeli z gradnjo lastnih investicij — kotlarne. Zato se sklene, da še nadalje zbiramo sredstva, da ob prvi možnosti priskočimo k tej gradnji. Sedaj pa nam ostajajo možnosti:

da dogradimo betonarno;
izboljšamo pogoje v naselju,
zvišamo prizadevnim delavcem plače,
dopolnujemo pripravljalna dela,
izboljšamo pogoje na deloviščih,

izboljšamo zaščitna sredstva,
izboljšamo orodje delavcem in vajencem,
na terenu vodimo konkurenčno borbo pri
pridobivanju novih del,
investiramo sredstva v stanovanja,
vlagamo sredstva v individualno gradnjo.

4. Imenovane so naslednje inventurne komisije za redno letno inventuro (popis) sredstev podjetja za leto 1965:

I. Popis osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe:

Stane Matjašič, laborant,
Stane Simeonov, strojni referent,
Marica Ambrožič, fin. referent;

II. Glavna popisna komisija za popis materiala in drobnega inventarja:

Marica Ambrožič, fin. referent,
Jože Bertonec, gr. tehnik,
Ivan Koračin, delovodja;

III. Področne popisne komisije za popis materiala in drobnega inventarja:

a) glavno skladišče — tesarska delavnica:

Marica Ambrožič, fin. referent,
Jože Franko, nab. referent,
Viljem Zrim, delovodja,
Ivan Koračin, delovodja,
Marija Brajkovič, likvidator;

b) skladišča na gradbiščih:

Stane Matjašič, laborant,
Janez Makovec, gr. tehnik,
Betka Dečman, mat. knjig.,
Tine Markeš, električar,
Mirko Kemperle, VK delavec;

c) skladišču DUR in kantine, naselje, uprava, pisarniški material, zdravila, zaloge gotovih izdelkov:

Alfonz Kočar, upravnik naselja,
Justi Mekš, upravnica DUR,
Dora Rogelja, admin. moč,
Tone Mohorič, skladiščnik,
Vida Vidmar, blagajnik;

č) cevni odri, spojke, zatiči itd.:

Jože Franko, nab. referent,
Tone Mohorič, skladiščnik,
Aleks Potočnik, skladiščnik;

IV. Popis terjatev in obveznosti:

Marica Ambrožič, fin. referent,
Mari Kramar, tajnica,
Marija Jeločnik, admin. moč.

Popis sredstev se izvrši po stanju 15. XI. 1965.

5. Ob upokojitvi se odobri nakup spominskih daril sledečim članom kolektiva:

Ignac Kenda — v vrednosti 50.000 din,
Srečko Arčon — v vrednosti 50.000 din,
Jože Pavlinjek — v vrednosti 50.000 din,
Alojz Celik — v vrednosti 50.000 din,
Tone Mohorič — v vrednosti 20. din.

6. Odobrijo se predložene prošnje za odprodajo nekurantnega materiala.

7. Dopis Občinskega sindikalnega sveta Jesenice, ki apelira za pomoč poplavljenecem, se odstopi centrali podjetja v rešitev.

8. Občinskemu sindikalnemu svetu Jesenice, ki apelira, da vse člane kolektiva, ki nimajo osnovnošolske izobrazbe, pošljemo v večerne šole, se odgovori:

Skrbimo za strokovno vzgojo članov kolektiva. Nezadostno šolsko izobrazbo imajo NK in PK delavci, ki so prišli iz drugih republik, ki številno fluktuirajo, zato nismo zainteresirani za to šolanje.

9. Pritožba Nazira Pračalića se zavrne, ker je s pričami dokazano, da je bila škoda resnično prizadejana.

10. Vloga Franca Lavtežarja se zavrne, ker tovrstnega odpadnega bet. železa nimamo na zalogi.

11. Vloga patronažne službe Jesenice, ki apelira za dodelitev družinskega stanovanja Stanetu Matjašiču, se obdrži v evidenci; ko bo na razpolago stanovanje, se mu ga dodeli.

Za ureditev sedanje situacije se mu pomaga, kolikor so za to dani pogoji.

12. Prošnja Milene Hribar, ki prosi za dodelitev štipendije, se zavrne.

13. Vloga Železarskega izobraževalnega centra pri Železarni Jesenice, ki v imenu TSS Jesenice prosi za prispevek za končni izlet, oziroma izdajo propagandnega koledarja, se odstopi centrali podjetja v rešitev.

14. Vloga Ljubomira Timarča, ki prosi za odprodajo okenskih in vratnih okvirjev, ostane do naslednje seje v evidenci, da se ugotovi, če imamo take okvirje na razpolago.

15. Vloga Mata Tuferdjića se zavrne, izvršeno delo praktičnega dela izpita za PK, komaj krije stroške teoretičnega dela pouka.

Overovatelj:

Ing. Jurij Močnik
Ljub. Tarman

Predsednik UO:
Jože Frjan

SPO Ljubljana

**XII. rednega zasedanja sveta sam. obrač.
enote strojno prometnega obrata Ljubljana
z dne 13. XII. 1965**

1. Zapisnik XI. zasedanja sveta sam. obrač.
enote z dne 11. X. 1965 se potrdi.

Tov. Marinu Završniku se naroči, da poskrbi za točno dostavo zapisnikov in sklepov sveta sam. obrač. enote SPO. Po en izvod zapisnikov in sklepov se dostavi na sektor Drava, KO Maribor, GV Jesenice, avtoparku, enega naj da na oglasno desko in en izvod v kroženje za upravo obrata. Na Jesenice se pošlje en izvod zapisnika tov. Debeljaku, ki ga naj izobesi na oglasni deski tako, da bo lahko dostopen vsakemu članu SPO.

2. Sklepi XI. zasedanja so realizirani razen predloga pod tč. 3. sklepov. Predlog ni bil sprejet na DS niti na UO podjetja, ker bo v bližnji prihodnosti reorganizacija v podjetju in bo takrat potrebno določiti akontacijske postavke na osebne dohodke.

3. Glede sklepa pod tč. 10. o prezimovanju strojnikov in šoferjev, katere ni mogoče zaposliti v delavnici, se sprejme sklep, da naj prvenstveno uporabijo brezplačni dopust. Organi upravljanja poslovnih enot naj individualno določijo, kdaj naj gredo na dopust in kdaj naj se članom kolektiva prizna 70 % nadomestilo osebnega dohodka zaradi prekinitve dela v smislu 25. člena pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. Tov. Lipovec pojasni, da se bo na sektorju Drava delo nadaljevalo čez zimo. Vsa dela se bodo predvidoma povečala še za ca. 500.000 m³ izkopa materiala. Zaradi tega bo določeno število strojnikov in šoferjev ostalo na sektorju Drava in se bo tudi zmanjšal procent ljudi, ki bi prišel v poštev za brezplačen oziroma 70 % zimski dopust.

4. Ker se pojavljajo ovire avtomobilov in strojev navadno ob ponedeljkih in sobotah, strojniki pa se nato odpeljejo v Ljubljano zaradi popravila stroja ali po majhne rezervne dele, nastajajo veliki zastoji v proizvod-

nji. Da bi te preprečili, se sklene, da se vsaka okvara na stroju ali avtomobilu telefonično sporoči tehnični službi SPO, ki nato po hitrem postopku ukrepa tako, da se okvara čimprej popravi.

5. Na gradbišču v Slovenski Bistrici grad vod. Maribor ne upošteva zmogljivosti strojev in strojne službe. Vodstvu SPO se naroča, da se s sektorjem v Slovenski Bistrici in tudi v bodoče z gradbeno edinico uredi tako, da bodo stroji pravilno izkoriščeni po preizkušenih normativih.

(Liebherje uporabljajo na terenu, ki je popolnoma razmočen, in se pogrezajo do osi. Liebherje premikajo le z buldozerji, kar še poveča možnost zloma podvozij).

6. Poročilo o delu in sklepih UO podjetja se vzame na znanje.

7. Pri pregledu finančnega poslovanja SPO po podatkih tričetrtnetnega uspeha poslovanja je razvidno, da je bilo

realizacija storitev	981,250.486
poslovni stroški storitev	793,259.313
doseženi dohodek	187,871.168
davek 15 % iz dohodka	14,783.000
čisti dohodek	173,108.168
izplačane plače	213,251.529
čisti dohodek	173,108.169
nekrito	40,143.362
Plan za 3/4-letje	855,800.000
Realizirano	979,031.235
ali 11,8 % nad planom	

Iz poročila o primerjavah dohodkov in delitev na enega zaposlenega glede na izvršene ure, izplačane osebne dohodke, režijo, zaloge materiala in tekoča popravila je razvidno, da so bili stroji premalo izkoriščeni. Zato je potrebno izračunati in izdelati nove cene ter pri tem upoštevati, da stroji normalno obratujejo. Za izdelavo novih cen na vodstvo SPO pripravi za to predpisano dokumentacijo in predloži centrali podjetja v potrditev.

8. Sklene se, da finančna služba pri mesečnem obračunu za posameznika javno objavi odstotek izkoriščenosti stroja in kamiona, na katerem je posameznik delal v tekočem mesecu.

9. Glede na to, da finančna služba obrat-

11. obračunava svoje storitve in usluge po več mesecev za nazaj in se pri tem izgubi velik procent obresti na obračunanih storitvah, se sklone, da naj se prouči možnost hitrejšega obračunavanja storitev. Ker je eden izmed vzrokov, ki ovira hitro obračunavanje in tudi povzroča natančno pošiljanje strojnih in šoferjskih poročil, se sklone, da se ponovno naroči vsem strojnikom in šoferjem, da zaradi večje ažurnosti pošiljajo strojna poročila tedensko tako, da bodo na SPO ob ponedeljkih. Če je 15. v obračunskem mesecu v sredini tedna, se poročila za tisti teden odpošljejo najpozneje do 17. v mesecu. V naslednjem tednu pa od 16. do konca tedna. Ta sklep velja od 1. I. 1966 dalje.

10. Komerzialna služba naj prouči možnosti in pogoje, da bi se tedensko obračunala in fakturirala vsa dela minulega tedna.

11. Zaradi hitrejšega in lažjega pošiljanja strojnih poročil se naj dajo tiskati kuverte, kjer bo že tiskan naslov prejemnika strojnih poročil. Kuverte se bodo mesečno izdajale vsem tistim članom kolektiva, ki so vezani na pošto, in naj bodo tudi že frankirane.

Kdor teh navodil ne bo upošteval, ne bo ob mesecu točno obračunan in bo dobil samo akontacijo na osebne dohodke.

12. Zaradi zmanjšanja zalog in znižanja režijskih stroškov se sklone, da se vsa oprema, ki ni potrebna v skladišču, odda v centralno skladišče. Skladišče SPO naj ima v skladišču le drobní inventar.

Z ozirom na to, da se vse zaloge gum in ostali material odda v centralno skladišče, pridobi obrat veliko na prostoru, ki bo služil za garaže štirih kamionov.

13. Procent režije je bil izredno visok in je bistveno odstopal od režije ostalih enot. Ugotovljeno je bilo, da so zaradi napačnega tolmačenja vođeni v režiji tudi delavci iz neposredne proizvodnje, kot npr. cela monlažna skupina za žerjave, vsi inštruktorji, ki pa dejansko ne delajo kot inštruktorji, pač pa kot delavci na strojih, in vođja servisne delavnice. V naslednjem mesecu bo prikazan režijski sestav realno tako, kot dejansko tudi je.

14. Obravnava 3/4-letnega uspeha poslovanja samostojne obračunske enote SPO je po-

kazala in ugotovila, da so neuspeh povzročile nizke enotne cene predvsem na Dravi in drugič nezadostna produktivnost in previsok procent izpadov strojev. Za tem pa tičijo predvsem subjektivni vzroki.

15. Predlog komisije za popis drobnega inventarja zaščitnih sredstev in tirnega materiala, da se dotrajala sredstva odpišejo v višini 6.946.734 din, se potrđi.

16. Poročilo komisije za popis obratnih in osnovnih sredstev se vzame na znanje.

17. Poročilo strokovne komisije za ocenjevanje delavčeve sposobnosti se sprejme na znanje.

Sklone se, da naj komisija nadaljuje s svojim delom tako kot je začela s tem, da se ocenjevanje posameznikov nadaljuje.

18. Poročilo komisije za kaznovanje zaradi kršitve delovne dolžnosti in komisije za sklepanje in o prenehanju dela se sprejme na znanje.

19. Komisija za zdravstveno in tehnično zaščito delavcev ni v času svojega mandata nikoli zasedala, zato se sklone, da komisija takoj pristopi k delu ter sprejme sklepe za nabavo vseh zaščitnih sredstev, ki so predvidena za strojnike in šoferje po pravilniku HTV.

20. Iz sklada skupne porabe se potrđi kvota na nakup praktičnega darila, do katerega sta upravičena po pravilniku o dajanju spominskih daril tov. Andrej Florjančič in Leopold Torkar v višini 50.000 za vsakega. Imenovana tovariša sta sprejela odločbo o upokojitvi.

Naknadno se potrđi tudi kvota v znesku 20.000 din za tov. Andreja Omana, ki je dopolnil petdeset let starosti. Do darila v prej navedenem stavku je prav tako upravičen na osnovi prej citiranega pravilnika.

21. Ker je na osnovi temeljnega zakona o delovnih razmerjih naša delovna organizacija dolžna, da enkrat letno pošlje na zdravniški pregled vse strojnike in šoferje, se sklone, da se ti pregledi redno izvršijo v naslednjem letu. Stroške pregleda povrne podjetje. Ugotovi naj se pri pristojnih zdravstvenih domovih oziroma inšpektorju za delo pri občinski skupščini, kdo lahko te preglede opravi in naj se nato dogovori zanje. Kolikor želijo šoferji ali strojniki pridobiti

višjo kvalifikacijo ter je zanj potrebno zdravniško spričevalo, se taki stroški ne povrnejo, lahko pa zaprosi center za izobraževanje podjetja.

Prošnjo mora vložiti preko kadrovskega oddelka SPO.

22. Sprejme se sklep, da se pravilnik o delitvi čistega dohodka podjetja predloži v potrditev delavskemu svetu podjetja v neizpremenjeni predlagani obliki.

23. Prošnji Rada Topiča za odobritev režijske vožnje z avtomobilom campagnola se ne ugoti, ker je campagnola v popravilu.

24. Prošnjo Marjana Igličarja, zaposlenega v KO Ljubljana za bager Liebher, s katerim bi izkopal klet pri gradnji lastne stanovanjske hiše, se odobri. Cene se obračunajo po dejanskih stroških.

25. Odobri se režijski prevoz gramoza tov. Janezu Vogrincu, šoferju SPO. Stroški prevoza se zaračunajo po ceni storitev za člane kolektiva SPO.

26. Odobrijo se neplačani dopusti, ki jih potrebujejo za osebne opravke, sledečim članom kolektiva:

Štefanu Pintariču 5 dni

Smailu Klipiču 13 dni

Trivun Despotoviču 2 dni

Jelki Ahec 6 dni in

Amaliji Marinčič 30 dni

27. Prošnji Jožeta Peneziča za režijski prevoz ob selitvi iz Slovenje vasi v Kumrovec se ugoti po ceni za člane SPO.

28. Odobri se priložnostni prevoz mivke iz Slovenje vasi v Litijo Stanku Mesojedcu po ceni za člane kolektiva SPO.

29. Jožetu Jeranku se sporoči, da je delavski svet podjetja sprejel in potrdil spremembo pravilnika o delitvi OD, kakor jih je predlagala komisija za notranjo delitev dne 29. IX. 1965. Spremembe pravilnika pa veljajo od 1. X. 1965. Tov. Jeranko je plačan po prej navedenem pravilniku. Vsi šoferji, ki vozijo tovarne avtomobile do vključno 5 ton nosilnosti brez prikolic, so obračunani v višini 375 točk. Pri tem se ne upošteva kategorija pač pa delovno mesto.

30. Na prošnjo Janka Safariča, gradbenega tehnika pri g. v. Celje, se odgovori pozitivno s tem, da se mu odobri posojilo bagera Liebherja. Cena storitev se zaračuna po

ceni storitev za Gradis ali po pavšalni ceni, za kar se lahko na njegovo željo dogovori s tov. Lipovcem.

31. Jožetu Vavku se odobri, da prekine delovno razmerje pred potekom odpovednega roka, določenega po pravilniku, ko bi moral ostati še na delu. Službo lahko prekine dne 11. XII. 1965.

Predsednik Sveta:

Leopold Torkar 1. r.

DS Ravne na Kor.

XII. redne seje DS PE »Gradis« Ravne na Koroškem z dne 21. XII. 1965

1. DS PE se z osnutkom pravilnika o delitvi čistega dohodka oz. dohodka podjetja v bistvu strinja, upoštevajo naj se le naslednje pripombe:

Osnutek pravilnika o delitvi čistega dohodka podjetja je v čl. 5 in 6 pomanjkljivo preciziran glede na določilo v gospodarskem načrtu za poslovno leto, čeprav pri tem sodelujejo kolektivi enot.

Gospodarski načrt naj bi zaradi boljšega zasledovanja realizacije, konkretno na PE, oz. na vseh poslovnih enotah, vseboval vse elemente od celotnega dohodka do dohodka ter od osebnih dohodkov do ostanka čistega dohodka.

V čl. 18 naj se črta besedilo: osebni dohodki delavcev ne smejo naraščati hitreje, kot naraščajo življenjski stroški. Smatramo, da ne more biti merilo za naraščanje osebnih dohodkov naraščanje življenjskih stroškov.

2. K spremembam in dopolnitvam statuta podjetja nima DS PE bistvenih pripomb.

3. Iz sredstev sklada skupne porabe se dodatno namenijo 6.000.000 (šest milijonov) din za gradnjo oz. odkup 4 družinskih stanovanj v vrstni hiši v Čečevju — Ravne na Koroškem.

4. Zelezarni Ravne se za 12.600.000 din odproda eno stanovanje v vrstni hiši na Čečevju s tem, da nam ZR odstopi razpola-

galno pravico za tri (3) že zasedena stanovanja za dobo 15 do 30 let.

5. Svečana seja DS PE skupaj s člani UO in IO SP ter predstavnikom mladine bo v torek, dne 28. decembra ob 17. uri v sejni sobi samskega doma III.

6. Skladu za družbeno dejavnost krajevné skupnosti Ravne se za organizacijo novoletne jelke prispeva 5000 (pettisoč) din iz sredstev sindikalne podružnice.

7. Za okrasitev starega delavskega naselja se zadolži tov. Lihtenegeja, za novo del. naselje pa mizarsko delavnico in tukajšnji mladinski aktiv.

8. Vratarje Železarne Ravne (katerih spisak prědhodno preveri tov. Ciringer) se za novo leto obdari s 5000 din honorarja.

9. Skladiščnika Jožeta Kupljena in Janka Vnuka se za izkazane inventurne manjke ob rednem letnem popisu zalog, bremen in znesku 20.000 din na posameznika. Prav tako se jima odvzame pravica do opravljanja skladiščne službe.

10. Z ozirom na nujno opravljene nadure ob rednem letnem popisu blaga, se le-te nadure izplačajo na podlagi predhodne overitve in odobritve predsednika inventurne komisije, tov. Berčiča in tov. Ciringerja.

11. Število zaposlenih v DUR in starem naselju naj. se zmanjša na pet. Kadrovska služba naj v povezavi s tov. Ciringerjem in upravnikom DUR ustrezno ukrepa.

12. S 1. januarjem 1966 se zaradi zmanjšanja števila abonentov do nadaljnjega ukinje večerje.

13. Kurjaču v novem del. naselju tov. Rudolfu Benku se prizna skozi vse leto mesečni pavšal 50 nadur. Prav tako se mu za dobo opravljanja službe kurjača da na razpolago brezplačno stanovanje v kotlarni.

14. Preselitev tov. Slavice Kren in Vide Vece se odloži, dokler pristojni referent za higiensko-tehnično in požarno varnost stanovanja ne bo pregledal in ocenil.

15. Izplačilo osebnih dohodkov za mesec december bo v četrtek, dne 30. XII. po 15.

uri. V petek, dne 31. decembra, se dela do 12. ure.

16. Kadrovske službi se naroči, da razčisti nastale spore zaradi trošenja električnega toka, upravnik naselja pa se zaradi prekomernega trošenja vode poveže s stanovalci.

Predsednik DS PE

Nikola Novak I. r.

GV Ljubljana

II. izredne seje upravnega odbora
gradbenega vodstva Ljubljana z dne 25. XI.

1965

1. Delavcem, ki so zaposleni pri gradnji skladišča v Zalogu in ki so upravičeni do prejemanja terenskih dodatkov, se bodo ti dodatki izplačevali v sledeči višini:

VK delavci in delovodje 756 din na dan

KV delavci 585 din na dan

PK delavci 298 din na dan

NK delavci 255 din na dan

Pri višini terenskih dodatkov je upoštevano, da na gradbišču ni preskrbljeno za nastanitev delavcev.

Delavcem, ki niso upravičeni do prejemanja terenskih dodatkov, se bodo izplačevali vozniki dodatki v skladu s tozadevnimi predpisi podjetja.

2. Z ozirom na nastale vremenske razmere naj delavci izkoristijo še preostale dni rednega letnega dopusta.

3. Odobri se predložene ocene za uslužbence na gradb. vodstvu za tretje trimesečje t. l., upoštevajoč pri tem pripombe, ki jih je dal upravni odbor.

5. Prošnja tov. Brežigarja za nakup lesenih elementov se odstopi v rešitev komisiji za ocenitev inventarja.

Predsednik

UO gradb. vodstva Lj.

Leopold Pepelnik